

DECEMBER 2020

ISSN 1855-7511

SREDICA

Glasilno Občine Središče ob Dravi

Številka 3
Letn. XIV

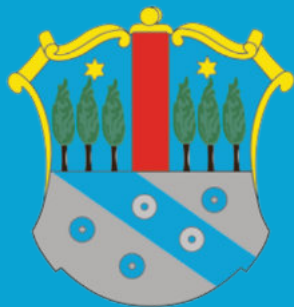

Pogovor z županom ob koncu leta

Investicije v letu 2020

Prazniki so pred vrati: naj bodo mirni in prijetni!

SREDICA je glasilo
Občine Središče ob Dravi.

ODGOVORNA UREDNICA
Jana Čavničar

POMOČNIK UREDNICE
Samo Žerjav

UREDNIŠKI ODBOR
Lucija Pocrnja, Špela
Stajnko, Stanko Zebec

JEZIKOVNI PREGLED
Tina Zadravec

**FOTOGRAFIJA NA
NASLOVNICI**
Špela Stajnko

**CELOSTNA GRAFIČNA
PODOBA**
Jana Čavničar

IZVEDBA, PRELOM IN TISK
Kreativna PiKA, d. o. o.

NAKLADA
850 izvodov

NASLOV
Uredniški odbor Sredica
Občina Središče ob Dravi
Trg talcev 4
2277 Središče ob Dravi

ELEKTRONSKA POŠTA
urednistvo.sredica@gmail.com

ISSN 1855-7511

DECEMBER 2020

Uredniški odbor

Da bi prepoznali dragocenost časa ...

Še dober teden nas loči do konca leta, ki se je znašlo v posebnih razmerah. Čeprav je koronavirus preprečil marsikatere aktivnosti in ta čas ni bil enostaven, pa se moramo kljub temu ozreti na stvari, za katere smo lahko hvaležni, in na spoznanja, ki jih ob tem doživljamo. Zagotovo smo lahko zadovoljni ob izboljšavah in pridobitvah, ki jih opazimo po naši občini in ki v veliki meri dvigujejo kakovost našega bivanja. Ob koncu leta smo zato ponosni, da smo izvedli intervju z našim županom Jurijem Borkom, ki nam je predstavil uresničene naložbe in projekte, kakor tudi jasno začrtane cilje za prihodnje leto, obenem pa izrazil globoko zahvalo in spoštovanje vsem zaslužnim službam in posameznikom, ki so delovali v korist in varnost vseh nas ter javnega zdravja v naši lokalni skupnosti. Hvaležni smo lahko za naše zdravo okolje in naravne danosti, ki jih uteleša tudi projekt »zaDravo«, katerega pomemben osrednji del zgodbe je tudi naša občina. Projekt je namenjen zavarovanju rečnega sveta in njegove osupljive lepote, odpira pa tudi razne razvojne možnosti. Obračun leta so naredili tudi gasilci obeh gasilskih društev in

civilna zaščita, ki so nesebično pomagali v vsaki nesreči in spet dokazali, da so nepogrešljiv del naše družbe. Velike čestitke tudi osnovni šoli za nagrado za najbolj kulturno šolo v letu 2020, kar je nedvomno velik dosežek in priznanje. Kljub temu da naša društva tokrat niso prirejela dogodkov, so vseeno naredila veliko dobrega v tem času in nudila oporo pri raznih dejavnostih, ki so bile v dobrobit naše skupnosti. Čeprav aktualnih dogajanj ni ravno dosti, pa smo zato za vas pripravili kar nekaj prispevkov za malo nostalgije in obujanja spominov.

Mesec december je mesec dobrih želja in pričakovanj za novo leto. Da zaključimo z mislijo iz naslova tega uvodnika: »Da bi gledali s srcem, da bi prepoznali dragocenost časa, da bi imeli srečo, zdravje, mir in da bi soustvarjali lepe trenutke, ki se jih bomo ob letu z veseljem spominjali.« (J. Volfand). Naj vam božič prinese notranji mir, v novem letu pa naj vas spremljata predvsem zdravje in sreča. Naj se vam vsak dan zgodi kaj lepega ...

Prisrčno vas pozdravljamo do marca, ko izide naslednja številka Sredice.

OBVESTILA UREDNIŠKEGA ODBORA

Splošne informacije glede prispevkov

Vabljeni, da svoje prispevke (članke in slikovno gradivo), rešitve križank in nagradnih vprašanj pošljete na naslov: Uredniški odbor Sredice, Občina Središče ob Dravi, Trg talcev 4, 2277 Središče ob Dravi ali v elektronski obliki na: urednistvo.sredica@gmail.com, lahko pa jih oddate v sprejemni pisarni Občine Središče ob Dravi. Uredniški odbor si pridržuje pravico do izbire prispevkov, ki bodo objavljeni v glasilu, ter do spremembe naslovov in krajsanja prispevkov, skladno s prostorskimi možnostmi in uredniško politiko.

Prihodnja številka bo izšla ob koncu meseca marca 2021. Rok za oddajo prispevkov za naslednjo številko glasila je 10. marec 2021.

Glasilo Sredica izhaja 4-krat letno in ga prejmejo brezplačno vsa gospodinjstva v Občini Središče ob Dravi. Občinsko glasilo raznaša Pošta Slovenije. Glasilo je na voljo tudi v prostorih Občine Središče ob Dravi ter v elektronski obliki na internetni strani: <http://www.sredisce-ob-dravi.si>. Izdajatelj: Občina Središče ob Dravi.

*Tiho pada mrak,
v dalji se zgublja korak
in pušča sledi preteklih dni.
V srcih se želja rodi
po miru, ljubezni, dobroti
za vse ljudi.
(Srečko Kosovel)*

Vsem našim občankam in občanom se iskreno zahvaljujemo za vso solidarnost in razumevanje v tem letu.

Posebna zahvala gre vsem, ki ste s svojim izrednim delom sodelovali pri zagotavljanju raznovrstne pomoči občanom skozi to leto.

Novo leto je čas, ko si na novo zastavimo cilje ter načrtamo pot uspeha.

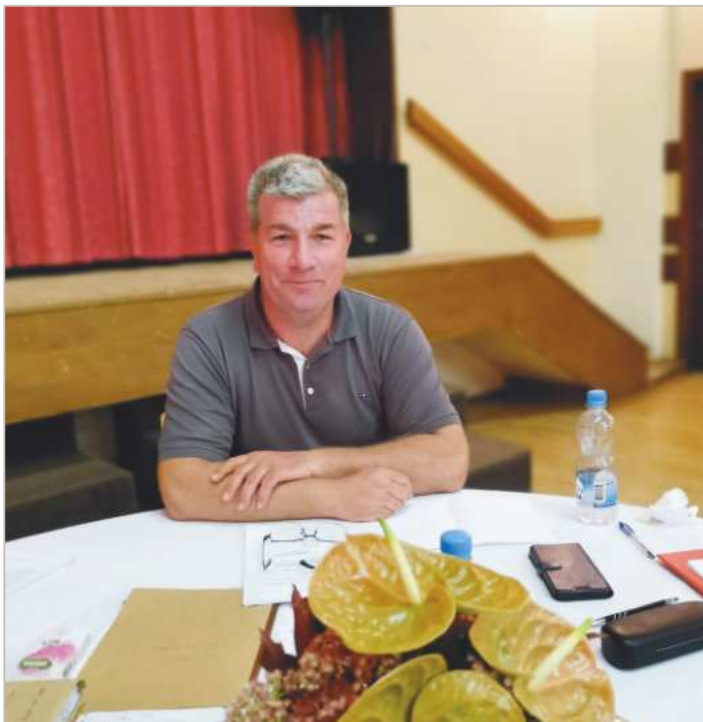
Preden zakorakamo v leto 2021, naj vam iskreno zaželimo lepe božične praznike ter uspešno novo leto, posuto s srečo, z zdravjem in osebnimi zmagami.

Župan Jurij Borko
z Občinsko upravo in Občinskim svetom

Jana Čavničar

Pogovor z županom Jurijem Borkom ob koncu leta

“Prioritete bodo pri razvoju gospodarstva, kmetijstva in turizma”

Ob koncu letošnjega leta smo k pogovoru povabili župana Jurija Borka. V letu, ko se je tudi naša občina spoprijemala z epidemijo, je bilo na področju vzdrževanja, infrastrukture, gospodarstva in turizma, kljub oteženim razmeram, uspešno izvedenih precej pomembnih investicij in aktivnosti. Občina se je v preteklih letih izjemno izkazala pri črpanju evropskih in državnih sredstev, s čimer sodi v sam vrh med slovenskimi občinami. Župan nam je predstavil, kje v prihodnjem letu vidi ključne poudarke pri razvoju Občine Središče ob Dravi, ki pa se že intenzivno pripravlja na novo finančno perspektivo.

Leto 2020 se počasi zaključuje. Potek je močno zaznamovala epidemija koronavirusa. Kako je to obdobje vplivalo na našo občino in kako ste se spopadli s tako situacijo? Občina in strokovne službe so se sicer izjemno hitro organizirale in ukrepale pri zajeitvi širjenja virusa.

Obdobje koronavirusa je močno zaznamovalo, spremenilo celoten svet, našo državo in tudi občino.

Posebej na zdravstvenem, socialnem in tudi ekonomskem področju. Vsi smo mislili, oz. sploh nismo razmišljali, da nas nekaj takega lahko prizadene. Na situacijo glede zajezitve virusa smo se na občini in tudi v strokovnih službah odzivali zelo hitro, ob dnevnem spremljanju navodil države, Regijskega centra za obveščanje, NIJZ in Zdravstvenega doma Ormož. Vključila se je tudi Civilna zaščita občine. Naročali smo zaščitna sredstva, jih delili, obveščali dnevno preko različnih medijev, kot pa je bilo opaziti, so občani v večji meri upoštevali ukrepe.

Kakšna je bila epidemiološka slika v prvem in kakšna je sedaj v drugem valu epidemije v naši občini? Kje vidite pglavitne razlike?

V prvem valu je bila epidemiološka slika v naši občini zelo dobra, lahko bi rekli odlična, saj so bile zaznane le redke okužbe, kar kažejo tudi uradne številke. V drugem valu so te številke bile nekoliko višje, kar je bilo zaznati tudi v celotni državi. No, podatki o okužbah so glede na nekatere občine in državo še kar ugodni. Kot sem že omenil, so naši občani v večji meri upoštevali ukrepe za zajezitev koronavirusa.

Kljub takim oteževalnim razmeram pa je za našo občino bilo pestro leto z vidika investicijske naravnosti in ostalega delovanja občine, ki nikakor ni zastalo. Kaj štejete za največje uspehe letošnjega leta?

Dejansko smo izvedli vse »fizične investicije«, ki so bile sprejete v proračunu občine za leto 2020, razen odkupa zemljišč v projektu Drava – Natura 2000, reka za prihodnost, ki se zaradi situacije premika v leto 2021. Ker smo občine letos prejele več sredstev iz glavarine in primerne porabe, je bilo izvedenih investicij še nekaj več, kot je bilo načrtovano.

Kljub temu da središka občina ne razpolaga z velikim proračunom, pa se zato lahko pohvalimo, da smo pri samem vrhu med občinami pri črpanju sredstev, prav tako pa se iščejo tudi razni načini za varčevanje pri delovanju. Kakšen pogled imate na to? Kje se vam zdi, da lahko občina varčuje in kje se nam ponujajo nove možnosti pridobivanja sredstev?

V obdobju 2007–2015 smo kot nova, mlada občina izčrpali veliko nepovratnih evropskih in državnih sredstev in realizirali številne projekte. Lastna investicijska sredstva so ob obveznostih, ki jih občine imamo do zakonsko obveznih proračunskih porabnikov, premajhna glede na potrebe in želje, z nepovratnimi sredstvi pa je mogoče uresničiti marsikateri projekt. Vsekakor se da marsikje varčevati. Pri pripravi in sprejemu proračuna vedno sledimo temu, da bi nenujne zadeve finančno odpravili ali jih zmanjšali. Že večkrat smo zapisali, da je tudi občinska uprava naše občine ena najmanjših v državi glede na velikost. Nove možnosti vsekakor ponuja 3. finančna perspektiva v obdobju 2021–2027, torej kar nekaj nepovratnih sredstev, dodatno jih ponuja Sklad za okrevanje v obdobju 2021–2023. Potrebno je

pripravljati projekte, tako lastne kot skupne z drugimi občinami, in biti pripravljen na razpise. V tej smeri se že pripravljajo projekti.

Občina Središče ob Dravi je pridobila skoraj pol milijona evrov nepovratnih sredstev za krajinski park v projektu Drava – Natura 2000, projekt pa se osredotoča na ohranitev habitatov ob reki Dravi. Občina Središče ob Dravi ima v projektu ključno vlogo, saj projekt poteka vse do državne meje v Središču. Kje vidite največje prednosti in priložnosti za našo občino? Ali projekt ureja tudi probleme s poplavljanjem Drave?

To je projekt treh občin ob reki Dravi in več partnerjev iz drugih področij, s katerimi smo se že pred leti združili v projektu Drava – Natura 2000, reka za prihodnost. Projekt ima naravovarstveno in tudi razvojno noto, občina pa je v njem pridobila skoraj 500.000 evrov nepovratnih sredstev. Izvedli se bodo odkupi zemljišč v in ob reki Dravi (programi narave), ureditev interpretacijske točke s tematiko reke Drave in narave (za šolarje, turiste, domačine ...), dodatno se bo opremila pisarna na občini, ki je namenjena za promocijo in krajinski park. Izvedeni program sovпада in daje dodatne možnosti razvoju destinacije Jeruzalem Slovenija in krajinskega parka v naši občini. Projekt ne ureja problema poplavljanja reke Drave – o tem se vodijo konkretni pogovori na Ministrstvu za okolje in prostor in na Ministrstvu za kmetijstvo.

Občina je tudi letos aktivno delovala tudi na Poslovni coni Lipje, kar je prav tako velik finančni in razvojni vložek na našem območju. Kaj vse nudi cona, kakšni interes ugotavljate in ali ocenjujete, da bi lahko kmalu zaživela z novimi investitorji?

Poslovno cono Lipje aktivno promoviramo za oddajo ali nakup že od leta 2016, ko so bili končani vsi prostorski postopki. Do letos neuspešno, saj so pri odločitvah investitorjev za poslovne cone pomembni mnogi dejavniki, ki pa nam niso ravno v prid (oddaljenost avtoceste, premalo strokovne in tudi ostale delovne sile ...). V letošnjem letu smo imeli kar nekaj povpraševanja, zato bomo takoj v začetku leta 2021 v coni izvedli parcelacijo, odkupili del zemljišč in pričeli s pripravo tehnične dokumentacije za ureditev komunalne infrastrukture. S pripravo tehnične dokumentacije bosta pričela vsaj eden ali dva domača investitorja, mogoče pride še kdo zraven, saj je trenutna situacija zelo neugodna za take odločitve. Realno bi se gradnja pričela konec leta 2021 ali v začetku 2022. Občina je v proračunu za leto 2021 zagotovila sredstva za odkupe zemljišč, pripravo tehnične dokumentacije in možen začetek gradnje infrastrukture. Vsekakor bo to pomemben premik v Poslovni coni Lipje, ki bi lahko privabil še koga, saj je zemljišč dovolj, vsako delovno mesto pa je ob gospodarski situaciji več kot dobrodošlo.

Kako ocenjujete sodelovanje z državnimi institucijami ter s sosednjimi občinami?

S sosednjimi občinami in z institucijami imamo veliko skupnega – od skupnih zavodov, skupne občinske uprave, povezuje nas turistična destinacija Jeruzalem Slovenija, Javna razvojna agencija, gospodarske javne službe, skupne infrastrukture idr., zato je sodelovanje zelo pomembno. Res je, da se v nekaterih pogledih in željah razhajamo, kar je normalno, a vedno iščemo kompromise in konstruktivne dogovore, ki potem pozitivno vplivajo na razvoj našega območja. Vedno znova poudarjamo, da se vsi, ki delamo za skupno dobro, moramo zavedati odgovornosti in da naše delo, tako posameznikov kot inštitucij v vlogi podpornega okolja, mora biti odgovorno in pošteno deljeno do vseh deležnikov. Pojavljajo se problemi s skupnim zavodom Muzej Ptuj - Ormož, toda verjamem, da tukaj najdemo rešitev v letu 2021.

Kakšni izzivi vas čakajo v letu 2021? Kakšni so zastavljeni cilji in načrti?

Izzivi za leto 2021 in tudi naprej so veliki, saj bodo po moji oceni ta leta ključna tako za našo občino kot za naše širše območje. Zakaj ključni? Naše širše območje še vedno spada pod manj razvita obmejna območja Slovenije, število prebivalstva nam upada iz leta v leto, populacija starejših je vedno večja, mlajši nam odhajajo v večja mesta ali pa v tujino, vedno več je praznih hiš ... Res je, da smo na infrastrukturnem področju naredili premike, ustvarjamo pogoje za gospodarstvo, kmetijstvo, turizem, a to je premalo, če nam na tem področju ne bo uspelo narediti

konkretnjšega premika, razvoja, predvsem pa novih delovnih mest. Le-ta so zagotovilo, da bodo vsi, ne le mladi, videli možnosti in ostali v občini, v našem širšem okolju. Zagotovilo za tak uspeh ali premik pa ni samo ustvarjanje pogojev občine na naštetih področjih, v neštetih dejavnostih – v to se mora vključiti tudi privatni sektor gospodarstva, kmetijstva, turizma ... Skupaj ustvarjati pogoje, sodelovati pri programih, razpisih, pridobivanju nepovratnih sredstev, predvsem pa izkoristiti danosti in prednosti, ki jih vsekakor imamo, čeprav jih velikokrat ne vidimo, jih ne prepoznamo ali smo premalo samozavestni, podjetni, bojazni pred neuspehom so prevelike. Marsikdo, ki nas obišče ali sodeluje pri projektih, nam pove, da imamo veliko možnosti, le izkoristiti jih moramo znati.

Vemo, da se delo v občini nikoli ne konča. Katera področja so tista, ki jim je treba, po vašem mnenju, nameniti največ pozornosti pri nadaljnjem razvoju naše občine? Ali menite, da je prihodnost tudi v zelenih vsebinah?

Z enim delom razvoja občine bomo vsekakor nadaljevali pri zagotavljanju ustrezne infrastrukture, saj so tukaj še vedno in vedno bodo realne potrebe. Kot pa smo že zapisali, pa bodo prioritete pri razvoju gospodarstva, kmetijstva in turizma. Skozi že našete projekte, ki že tečejo ali so v pripravi, pridobiti še kakšnega investitorja v Poslovni coni Lipje, izvajati skupno zastavljene programe in cilje na področju turizma skozi turistično destinacijo Jeruzalem Slovenija, sprejeti načrt upravljanja za krajinski park ob Dravi, ki je po mojem mnenju poddestinacija destinacije Jeruzalem Slovenija in naša priložnost, za katero že tečejo uspešni programi, v pripravi pa so novi. Tukaj so ključne možnosti pri t. i. zelenih vsebinah in večina programov tu temelji ravno na tem. Vse več turistov išče ravno take programe, pakete, išče naravo in njene danosti. Prepoznamo to.

Kaj si želite v prihodnjem letu za našo občino in občanke ter občane?

Vsekakor si kot prvo želim, da bi skupaj premagali pandemijo virusa covid-19 in se vrnili v normalne tirnice življenja. Prepričan sem, da nam bo to s skupno odgovornostjo ob pomoči medicine uspelo. Za dobro opravljeno delo se želim zahvaliti občinski upravi, občinskemu svetu, sosednjima občinama Ormož in Sveti Tomaž s pripadajočimi skupnimi institucijami, številnim prostovoljcem (gasilci, Civilna zaščita, društva) in tudi občankam in občanom za razumevanje in številne dobre in konstruktivne predloge.

Občankam in občanom naše občine želim lepe in mirne božično-novoletne praznike, v letu 2021 pa predvsem zdravja, sreče, zadovoljstva in poguma. Naše skupno sodelovanje in delo naj ostane vsaj tako, kot je, potrudimo se skupaj, da ga še izboljšamo.

Gospodu županu se zahvaljujemo za sodelovanje ter njemu in občinski upravi želimo še veliko uspehov pri nadaljnjem delu in doseganju ciljev.

Investicije v letu 2020

Leto 2020 je bilo, glede na nekatera prejšnja leta, investicijsko kar uspešno, saj smo, razen projekta Drava Natura 2000 – Reka za prihodnost, ki se mu izvedba premika v leto 2021, realizirali vse zastavljene projekte v proračunu. Vsekakor je na višino in obseg realizacije investicij vplivala višina sredstev, ki smo jih občine v letu 2020 prejele iz državnega proračuna. Vlada, ki je nastopila svoj mandat v marcu 2020, je uslišala dolgoletne prošnje občin za povečanje sredstev za lastno delovanje. Občina Središče ob Dravi je s povečano glavarino prejela 82.000 evrov več sredstev. Tudi večletna prizadevanja občin ob meji z Republiko Hrvaško, da bi za potrebe schengenske meje in njenega varovanja (ceste in druga infrastruktura) občine dobile dodatna sredstva, so bila uslišana. Iz tega naslova je naša občina pridobila dodatnih 98.000 evrov za investicije. Skupaj je občina v letu 2020 tako prejela 180.000 evrov več sredstev.

Modernizacija JP – Javne poti 803-862 Godeninci in odsek Prodnice

Največja investicija v letu 2020, tako fizična kot finančna, je bila modernizacija dveh cestnih odsekov v naselju Godeninci. To sta odseka JP – Javne poti 803-862 in odsek Prodnice. Cesta je bila v makadamski izvedbi, sicer dobro vzdrževana, a na makadamskih cestah so potrebna vsakoletna vzdrževanja, kar predstavlja strošek. Izvedba ceste je zajemala odsek v dolžini 1.340 m, ki je sedaj v dvoslojni asfaltni izvedbi, širine 3 m, s pripadajočimi bankinami, z asfaltnimi muldami, s prepusti za dostope do zemljišč in kompletnim odvodnjavanjem ob celotni dolžini ceste. Vrednost investicije s tehnično pripravo, izvedbo in nadzorom pri gradnji je bila 140.000 evrov.

Povezovalna ceste ob železnici Stras–Droga

Tehnično dokumentacijo za povezovalne ceste ob železnici na relaciji Obrež–Grabe in Stras–Droga je država izdelala že v letu 2011. Namen takih cest je bil

omogočanje dostopov do zemljišč preko železniške proge, saj so se zaradi varnosti ukinjali nekateri nezavarovani nivojski prehodi preko železniške proge. Projekt Obrež–Grabe je bil izveden v letu 2014, projekt Stras–Droga pa se je po sporazumu med Direkcijo Republike Slovenije za infrastrukturo (DRSI) in Občino Središče ob Dravi pričel v letu 2019, končal pa marca 2020. Po sporazumu je občina odkupila potrebna zemljišča, za kar smo namenili 21.000 evrov, DRSI pa je izvedla asfaltno cesto dolžine 410 m in širine 3 m z vsemi pripadajočimi tehničnimi elementi ter most preko potoka Trnava. Vrednost investicije je bila 220.000 evrov.

Zamenjava oken na telovadnici pri OŠ Središče ob Dravi

Telovadnica pri OŠ Središče ob Dravi je bila zgrajena v letu 1987 in od tedaj, razen zamenjave strehe, ni bila ustrezno energetske sanirana. Energetske izgube so ob neustreznem stavbnem pohištvi bile velike. Energetski pregled, potrebne tehnične popise in rešitve smo pripravili že v letu 2015, v tem času pa ni bilo primernih razpisov za sofinanciranje. V letu 2019 se je občina prijavila na sofinanciranje zamenjave oken na telovadnici na Fundacijo za šport. Bili smo uspešni in v letu 2020 smo preko izbranega izvajalca zamenjali vsa okna na telovadnici, namestila so se potrebna senčila in tudi nove zaščitne mreže v notranjem in zunanjem delu telovadnice. Investicija je bila izvedena v višini 73.000 evrov, sofinancerski del Fundacije za šport je bil nekaj manj kot 20.000 evrov. S projektom energetske obnove nadaljujemo, saj se je pripravila tehnična in druga potrebna dokumentacija, ki zajema izdelavo energetske fasade, zamenjavo starih in potratnih svetil, dodatno izolacijo podstrešja, dodatno ogrevanje na OVE-obnovljive vire energije in modernejšo regulacijo sistema ogrevanja. S partnerji bi se za ta projekt prijavili za del nepovratnih sredstev v letu 2022, za posamezen sklop pa verjetno že v letu 2021. Vzporedno se pripravlja vsa potrebna dokumentacija

za energetska prenova dvorane Sokolana, ki bi jo tako kot telovadnico skupaj s partnerji iz drugih občin prijavljali na sofinanciranje z delom nepovratnih sredstev v letu 2022.

Interventne sanacije po poplavah v juniju 2020

V juniju 2020, natančneje 14. junija, so občino, najbolj pa naselja Grabe, Središče ob Dravi in Godeninci, prizadele poplave. Vzrok poplav so bile izredno velike količine padavin v relativno kratkem času. Poplavljalna sta potoka Trnava in Črnc, ki sta se razlila v naselju Središče ob Dravi in Grabe, zalila kar nekaj hiš, veliko škode je bilo povzročene tudi na infrastrukturi po celotni občini. Po prvotni intervenciji domačih gasilskih društev in tudi iz sosednje Občine Ormož, ki so prišla na pomoč, se je iz poplavljenih hiš izčrpala voda, nudila se je pomoč za čiščenje prostorov, občina pa je najela in zainteresiranim razdelila aparate za izsuševanje vlage, da so v naslednjih tednih vsaj delno izsušili nastalo vlago v notranjih prostorih. Takoj po poplavah smo pristopili k sanaciji cest in nekaterih vodotokov, popisom in oceni škode ter izbiri izvajalcev za nujne investicijske posege, ki so bili posledica poplave. V mesecu juliju se je sprejemal rebalans proračuna za leto 2020, kjer je Občinski svet s sklepom zagotovil in aktiviral nujna interventna sredstva ob naravnih nesrečah za našete sanacije in investicije.

Sanacije cest in vodotokov po poplavah so zajemale čiščenje cest in nekaterih ulic (odvoz blata in pranje cest), čiščenje jarkov in prepustov, grederiranje cest in kranje lukenj, navoz drobljenca na makadamske

ceste in čiščenje najbolj kritičnih mest na vodotokih, kjer je prišlo do nanosa naplavin in blata za vzpostavitev pretočnosti. V navedene aktivnosti in intervencije – sanacije je bilo vloženih 23.000 evrov.

Sanacija, oz. novogradnja dveh mostov, to sta most na Grabah (Podgorelec) in most v Godenincih (Žganjar), je s tehnično dokumentacijo, z izvedbo in nadzorom bila izvedena v višini 26.000 evrov. Mostova sta bila tako poškodovana in uničena, da je bila potrebna odstranitev porušenih starih mostov in igradnja novih. Oba mostova sta predstavljala edini dostop do nekaterih kmetijskih zemljišč in tudi ene hiše, zato je investicija bila nujna.

Most Grabe

Most Godeninci

Premiki oziroma plazenje brežine za hišo v Obrežu 12 (Črček) se je sicer dogajalo že nekaj let ter posledično ogrožalo hišo, vendar se je ključen in nevaren premik brežine zgodil po neurju in velikih količinah vode 14. junija. Hiša je bila še bolj ogrožena, zato je občina pristopila k izdelavi mnenja geomehanika in tehnične rešitve sanacije plazu. Z izvajalcem, izbranim na razpisu, je bil plaz v celoti saniran, izgradil se je podporni zid, ustrezno se je uredila brežina za odvajanje vode, vključno z drenažami za plazom in odvodnjo pod podpornim zidom. Celotna investicija s tehnično dokumentacijo, z izvedbo in nadzorom je bila v višini 32.000 evrov.

Skupno je bilo v sanacije in novogradnje po poplavih vloženi preko 80.000 evrov. Občina je ob poročanju in prijavi naravne nesreče državnim službam in tudi Regijskemu centru za obveščanje (RCO) celotno vrednost vloženi interventnih sredstev oddala na Ministrstvo za okolje in prostor (MOP), da bi pridobila povračilo vsaj dela ali celote vloženi sredstev iz strani države. Zaradi povečane glavarine in dodatnih sredstev za občine, kar sem že predstavil v uvodu, ni bilo potrebno za te interventne investicije manjšati ali umikati drugih, že sprejetih investicij za leto 2020. Povratna sredstva od države, ki jih pričakujemo, nam bodo vsekakor izboljšala stanje sredstev v letu 2021.

Investicije iz dodatnih sredstev za mejo

Vlada je že omenjena dodatna sredstva za urejanje infrastrukture in izboljšanje stanja za prebivalce v

občinah ob meji z Republiko Hrvaško dodelila v začetku meseca julija. Ravno v tem času smo pripravljali rebalans proračuna za leto 2020 in ta sredstva dodatno vključili za investicije. S svetniki in vaškimi odbori smo morali narediti načrte za porabo, izbrati izvajalce in investicije realizirati, saj je bil rok za izvedbo – dokončanje ter vložitev zahtevkov za povrnitev sredstev na Ministrstvo za notranje zadeve (MNZ) do konca meseca novembra. Pri oddaji zahtevka je bilo priloženo tudi pozitivno mnenje komandirja Policijske postaje Ormož za izvedene investicije, ki je bilo obvezni sestavni del zahtevka za sredstva. Vse investicije so ob času izvedene, zahtevke je bil oddan, dobili smo sredstva v višini 98.000 evrov.

Največji del od pridobljenih sredstev je predstavljala investicija v novo, solarno javno razsvetljavo v krajih in na območjih, kjer te še ni bilo. Solarna javna razsvetljava ne potrebuje vira električne energije, saj deluje na lastno sončno energijo, ki jo podnevi akumulira, ponoči pa daje primerno in zadostno svetlobo. Razsvetljava je izvedena v LED-tehnologiji. Tovrstna javna razsvetljava v vrednosti 68.000 evrov je bila postavljena v naseljih: Šalovci (spodnji – 23 svetilk), Obrež (Jacina – 10 svetilk) in Godeninci (2 svetilki).

JR Šalovci

JR Obrež Jacina

Iz dodatnih sredstev za mejo je bilo izvedeno vzdrževanje lokanih cest, javnih poti in gozdnih cest, predvsem tistih, ki so bila manj vzdrževana, pomenijo pa pomemben dostop do zemljišč in gozdov lastnikom le-teh in pa tudi policiji za kontrolo ob schengenski meji. Strojno rezanje vej se je izvedlo na LC (občani kljub večkratnim pozivom za vzdrževanje vegetacije ob cestah tega niso storili oziroma je odziv bil zelo slab), javnih poteh in tudi gozdnih cestah, s tem se je preglednost in tudi možnost dostopa in vzdrževanja bistveno izboljšala. Omenjene makadamske ceste so se grederirale, sledil je navoz drobljenca in tudi tamponskega materiala za utrditev manj nosilnih delov in lukenj, očistili so se jarki za boljše odvodnjavanje. Program se je izvajal na cestah južno in severno od Središča ob Dravi, delno v naselju Grabe, in sicer ob Dravi, ter na cestah Grabe–Godeninci in Godeninci–Šalovci. Vrednost celotnega programa je bila v višini 30.000 evrov. Ob tem programu se je izvedel tudi vsakoletni program vzdrževanja gozdnih cest, h kateremu svoj del prispeva tudi država, izveden pa je v višini 5.000 evrov. Program se je letos izvajal na treh gozdnih cestah v občini.

Ostale investicije

Izvedenih je bilo tudi nekaj manjših, vendar nič manj pomembnih investicij, ki so bile sprejete v proračunu za leto 2020. Te so bile tudi realizirane.

V vrtcu so uredile zunanje stopnice, ki v dosedanji obnovi še niso bile zajete, v telovadnici je po zamenjavi oken inštalirana varnostna razsvetljava, nameščene so bile nove zaščitne mreže za okna (zunaj in znotraj), saniran je parket v prostoru za orodje. V osnovni šoli so dokupljene garderobne omarice. Skupna vrednost izvedenih del je bila v višini 9.900 evrov.

Dokončno se je uredil prireditveni plato za občino in gasilskim domom, ki smo ga uredili v lanskem letu. Dodatno se je uredila razsvetljava platoja s kandelabri in z reflektorji, postavila se je ograja na betonskem parapetu ob platoju. Vrednost investicije je bila 7.500 evrov.

Že nekaj časa smo načrtovali prenovo kuhinje v mrliški vežici, saj je prenova bila nujna. Ureditev je obsegala dovod sanitarne vode, ki je do sedaj ni bilo, kompletno prenovo podov in sten, ureditev odtokov in elektrike, vgradila se je mini kuhinja za potrebe svojcev umrlih ob pogrebih, izvedlo se je ogrevanje prostora. Investicija je bila v višini 4.600 evrov. (Slika?)

Nekaj sredstev je bilo vloženi tudi v prenovo stanovanj v lasti občine, saj mora občina po zakonu imeti formiran poseben sklad za obnovo stanovanj, za katera pobira najemnino. Prenova je obsegala novo postavitev drvarnice ob stanovanjski hiši na Vagi in obnovo stanovanja na Bregu 7. Obe investiciji sta bili v višini 13.700 evrov.

Investicijska in druga dokumentacija, odkupi zemljišč

Že v letu 2020 je bilo vloženi kar nekaj sredstev za pripravo tehnične in druge dokumentacije, ki je potrebna za izvajanje investicij, pridobivanje gradbenih dovoljenj in tudi za prijave na razpise za nepovratna

sredstva. V letu 2021 bo občina v proračunu zagotovila kar izdatno višino sredstev za pripravo tehnične in druge dokumentacije, saj moramo biti pripravljeni za tretjo finančno perspektivo v letih 2021–2027. V tem času bo skozi programe možno črpati kar nekaj nepovratnih evropskih sredstev. Dodatne možnosti nudi Evropski sklad za okrevanje, ki se je formiral ob epidemiji in iz katerega bo sredstva možno črpati v letih 2021–2023. Dokumentacija se izdeluje ali se bo izdelovala za: Občinski prostorski načrt (OPN) in potrebne študije, dvorana Sokolana in telovadnica, Poslovna cona Lipje, dvorana Oršana, OŠ in vrtec, prenova javne razsvetljave, atletska steza, prenova in novogradnje skupnih vodovodov, dokumentacija za dodatno poplavno varnost (skupaj z državo) ...

V proračunu za leto 2021 je planiranih tudi nekaj več odkupov zemljišč, ki so ob izvedbi Občinskega prostorskega načrta pomemben del za razvoj gospodarstva in turizma, kakor tudi izvedbo načrtovanih infrastrukturnih projektov.

Zakon o finančni razbremenitvi občin in delno povečana glavarina v letu 2021 bosta za prihodnje leto prinesla še nekaj dodatnih sredstev občinam, tako da bo možno planirati in realizirati več investicij. V letu 2021 se pričakujejo odločbe za financiranje kohezijskih projektov, kjer občine ormoškega območja na osnovi pripravljenih in vloženih projektov pričakujemo kar nekaj nepovratnih sredstev za nadaljevanje obnove vodovodov.

Jelka Zidarič Trstenjak, direktorica Občinske uprave Občine Središče ob Dravi

Digitalni pano

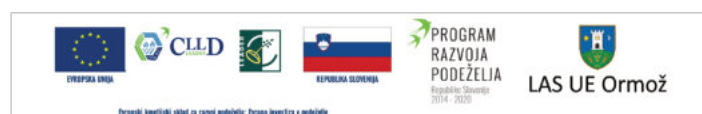
V okviru projekta TD JERUZALEM 0 W so se izvajale aktivnosti, ki imajo za cilj trajnostni turizem, ki bo temelj strategije komuniciranja turistične destinacije Jeruzalem Slovenija. V ta namen je bilo poskrbljeno za digitalni pano.

Na območju Občine Središče ob Dravi do danes ni bilo digitalnih panojev, ki bi na sodoben način informirali turiste in druge obiskovalce turistične destinacije Jeruzalem Slovenija. Obstajajo nekatere table v klasični izvedbi, ki pa so že dotrajane ali pa ne ponujajo aktualnih informacij, kar je tudi razlog za nabavo novega digitalnega panoja.

Pano je postavljen na trgu pred občinsko zgradbo. Vgrajen ima PC-računalnik in omogoča ethernetno povezavo, Wi-Fi ali UMTS-povezavo. V digitalni pano je vgrajena nadzorna elektronika, ki v center sporoča stanje naprave in morebitne napake.

Foto: Občinska uprava

RAČUNOVODSTVO
LEKTORIRANJE
vseh vrst besedil
PREVAJANJE
(nemščina, angleščina)

Srečno 2021!

Boštjan Kranjčec, s. p. | bostjan.kranjcec@gmail.com | 031439507

E-oskrba

Večina starejših si želi bivati doma čim dlje, prav tako so čakalne dobe za institucionalno varstvo zelo dolge, saj je prebivalstvo iz leta v leto starejše. Posledice tega so bolezni in poškodbe, ki jih je vedno več. Mlajši se odselijo in tako starejši na svojem domu ostajajo sami, zato je ključnega pomena, da imajo te osebe ob slabosti ali padcu možnost hitre in učinkovite pomoči.

Da bi lahko starejšim osebam, invalidom, kroničnim bolnikom in bolnikom po težjih operativnih posegih ter osebam z demenco v njihovem domačem okolju zagotovili samostojno in hkrati varno življenje doma, je Telekom Slovenije razvil sistem E-oskrba. Sistem posamezniku omogoča aktivno, bolj neodvisno ter varno bivanje na domu in nekoliko manjšo skrb svojcem, če ti niso doma ali v bližini starostnika. Storitve E-oskrba je socialnovarstvena storitev, za katero je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Telekomu Slovenije podelilo posebno dovoljenje.

E-oskrba je modularna rešitev oskrbe na daljavo, ki uporabniku omogoča klic na pomoč v primeru padca

ali nenadne slabosti ter organizacijo pomoči. Socialni servis oskrbe na daljavo zagotavlja stalno, 24-urno povezavo z asistenčnim centrom. Klic lahko uporabnik sproži sam, kadar potrebuje pomoč, tako da pritisne gumb na posebni komunikacijski napravi ali na daljincu za proženje klica, ki ga ima lahko kot obesek okoli vratu ali zapestja vedno pri sebi. S pritiskom na gumb se obvesti asistenčni center, kjer zdravstveno osebje oceni nevarnost situacije in na dom takoj pošlje pomoč ter o tem obvesti svojce.

Skrb za starejše občane je vodila tudi v našo odločitev, da pristopimo k projektu in s tem tistim, ki potrebujejo pomoč oziroma varovanje na daljavo in zagotovimo subvencijo za lažji dostop do storitve. **Pred pristopom k projektu bi si v občinski upravi želeli dobiti informacijo, koliko naših občanov bi bilo zainteresiranih za koriščenje sistema e-oskrbe, zato vabljeni, da se obrnete na občino, kjer vam bomo z veseljem pomagali tudi z dodatnimi informacijami.** Pokličete lahko na tel. št. 02/ 741 66 13 (Leonida Škrinjar) ali pošljete e-pošto na naslov: leonida.skrinjar@sredisce-ob-dravi.si.

Traktorji in delovni stroji na javnih cestah

Topli jesenski dnevi, ko se je pred dežjem in mrazom hitelo pospravljat pridelke z njiv, so za nami. V sezonskem času morajo kmetje pri obdelavi njiv, spravilu krme in žetve zaradi razdrobljenih kmetijskih površin s traktorji in z delovnimi stroji kar nekaj kilometrov prevoziti tudi po cestah. Na traktorjih se pri delu uporablja čedalje večje, težje in kompleksnejše priključke kmetijske mehanizacije, na cesti pa so traktorji vse hitrejši. To pomeni, da je ob večji masi, dimenzijah in hitrosti tudi več tveganj za poškodbe na vozišču in za nevarna srečanja z ostalimi udeleženci v prometu.

Le z upoštevanjem zakonskih določil lahko pri izvedbi prevozov s traktorji in z delovnimi stroji (kombajni) zagotovimo varnost udeležencev v cestnem prometu, varstvo javne cestne infrastrukture in pretočnost prometa, zato v nadaljevanju prispevka povzemamo nekaj najpomembnejših določil.

Največje dovoljene mere, mase in osne obremenitve kmetijskih vozil

Za vsa motorna vozila, razen za avtobuse, znaša največja dovoljena dolžina 12 m. A za kmetijska vozila velja, da je največja dovoljena dolžina traktorja z enim ali dvema priklopnikoma 18,75 m.

Brez omejitev je za vsa vozila v cestnem prometu določena največja dovoljena širina 2,55 m in višina 4,20 m.

Ob upoštevanju prostega profila ceste in cestnih objektov lahko odstopa širina vozila ali skupine vozil, s katerim se pri gospodarski vožnji opravlja prevoz tovora, za največ 20 % (3,06 m), višina pa za največ 10 % (4,62 m). Gospodarska vožnja je vožnja za potrebe kmetijstva ali gradbeništva, ki se opravlja na kratkih razdaljah, glede na naravo in posebne potrebe kmetijske ali gradbene dejavnosti. Gospodarska vožnja se lahko opravlja predvsem na nekategoriziranih, občinskih in državnih cestah in se sme opravljati le podnevi.

Če širina tovora presega predpisano, mora biti tovor na najbolj izpostavljenih bočnih točkah, na sprednji in zadnji strani, predpisano označen.

Za določanje največje dovoljene skupne mase vozil in največje dovoljene osne obremenitve so zakonske določbe obsežne in za traktorje in priklopnike niso posebej določene, zato je potrebno upoštevati določila različnih kombinacij motornih in priklopnih vozil, ki pa jih tukaj ne bomo posebej navajali.

Kljub temu da so s pravilnikom določene zgoraj navedene mere in mase vozil, je pri vožnji v cestnem prometu potrebno upoštevati tudi cestno prometno signalizacijo, ki lahko na določenem odseku ceste ali cestnem objektu (mostu) navedene vrednosti zmanjša.

Izredni prevoz

Izredni prevoz je prevoz z vozilom ali s skupino vozil, ki samo ali skupaj z nedeljivim tovorom presega s predpisi dovoljeno skupno maso, osne obremenitve ali mere (dolžino, širino in višino).

Za izredni prevoz se šteje tudi prevoz, pri katerem je vozilo samo ali s tovorom v mejah s predpisi dovoljene skupne mase, osnih obremenitev ali mer, a presega omejitve kateregakoli od teh elementov, ki je na cesti ali delu ceste odrejen s prometnim znakom.

V takem primeru je dovoljeno prevoz opravljati le na podlagi dovoljenja za izredni prevoz, ki ga, glede na kategorijo ceste, po kateri se bo prevoz opravljal, izda občinska uprava ali Direkcija RS za infrastrukturo. Z dovoljenjem se določijo posebni pogoji prevoza, da se zagotovi varnost udeležencev v cestnem prometu in cestne infrastrukture. Pri takem prevozu je pomembno tudi spremstvo.

Umazanija na cesti

Pri spravilu poljščin z njiv in ostalih površin ter pri oranju traktorji na vozišče nanesejo veliko umazanije

(zemlje, blata, peska, listja). Zakon zato določa, da mora voznik, preden se vključi z vozilom v promet na javni cesti s kolovozne poti, nekategorizirane ceste, z individualnega priključka, območja izvajanja del ali druge zemljiške površine, odstraniti z vozila zemljo ali blato, ki bi lahko onesnažilo vozišče. Onesnažena cesta je lahko velika nevarnost za vse ostale udeležence v prometu. Prav tako je prepovedano po vozišču vlačiti pluge, brane in drugo kmetijsko orodje z namenom, da bi se z vozišča odstranilo že nanešeno umazanijo.

Varna udeležba traktorja z drugimi udeleženci v prometu

Kljub temu da v zadnjih letih po cestah vozijo vse novejši in hitrejši traktorji, vseeno predstavljajo oviro za druge udeležence. Naloga traktorista, za katerim nastaja daljša kolona vozil, je najti primerno mesto izven vozišča in hitrejša vozila pustiti mimo. Vozniki ostalih motornih vozil pa morajo prilagoditi hitrost vožnje in dovolj natančno oceniti prostor za varno srečanje in prehitevanje traktorjev, še posebej tistih s priklopniki.

Informacije o dogajanju v občini v spletnem nabiralniku

Občina Središče ob Dravi je prenovila spletno stran in po novem uporablja spletno stran E-občina, ki jo uporablja skoraj vsaka druga občina v Sloveniji in večina občin v regiji. Nova spletna stran omogoča:

- sodoben e-stik občanov z občino (elektronska oddaja vlog in obrazcev tudi v času izven uradnih ur občine);
- e-obveščanje občanov (sami lahko izberete, katere kategorije obvestil želite prejemati na svoj elektronski naslov in/ali SMS-sporočilo),
- e-participacija občanov (omogoča oddajo predlogov in pobud občanov po kategorijah kar na spletni strani),
- delovanje na mobilnih napravah (izgled strani se prilagaja velikosti zaslona vaše naprave) in
- druge vsebinske prenove.

Občani ste vabljeni, da se na spletni strani www.sredisce-ob-dravi.si naročite na prejemanje obvestil Občine Središče ob Dravi. V kategoriji E-obveščanje občanov izpolnite elektronski obrazec za naročanje na prejemanje e-obvestil in bodite sproti obveščeni o dogajanju v domači občini.

Čestitke ob dnevu samostojnosti in enotnosti, ko se spominjamo plebiscitarne odločitve za samostojno in neodvisno Slovenijo.

Reka Drava - zakladnica biotske raznovrstnosti in eno izmed naravovarstveno najpomembnejših območij v Sloveniji

Projekt »zaDravo« bo pripomogel k izboljševanju stanja ohranjenosti vrst in habitatnih tipov rečnega in obrečnega pasu reke Drave.

Z namenom izboljšanja neugodnega stanja dravskega rečnega in obrečnega ekosistema in dviga kakovosti življenja v dravskem obrečnem prostoru, tako za ogrožene živalske in rastlinske vrste kot tudi za človeka, so projektni partnerji pripravili projekt Drava – Natura 2000, reka za prihodnost; Izboljšanje stanja ohranjenosti vrst in habitatnih tipov rečnega in obrečnega pasu reke Drave – zaDravo (akronim projekta). Prijavitelj in koordinator projekta je Mariborska razvojna agencija. Projekt izvaja v sodelovanju s partnerji: Zavodom Republike Slovenije za varstvo narave, Direkcijo Republike Slovenije za vode, Znanstveno raziskovalnim središčem Bistra Ptuj, Občino Starše, Občino Duplek in Občino Središče ob Dravi. Projekt znaša 6,2 milijona evrov in zajema številne aktivnosti, izvajal pa se bo do konca marca 2023.

Dejavniki ogrožanja rečnega in obrečnega pasu reke Drave

Na Zavodu RS za varstvo narave opozarjajo, da na območju reke Drave zaradi dolgoletnih človeških posegov v rečni ekosistem prihaja do neravnovesij. Zaradi utrditve brežin ter hidroenergetske izrabe reke Drave se je bistveno zmanjšala intenzivnost naravne rečne dinamike. Zmanjšuje se tudi učinkovitost zadrževanja vode ob poplavah, kar se odraža v kakovosti podtalnice ter obsegu in pogostosti poplav. Slabša se stanje poplavnih, močvirnih in obrečnih gozdov ter drugih naravnih obvodnih življenjskih prostorov hkrati s stanjem tamkaj živečih živalskih in rastlinskih vrst. Številne vrste, vezane na vodno krajino, so zato danes zelo ogrožene. Posledično slabijo tudi številne ekosistemske usluge reke in obrečnega prostora, ki zagotavljajo številne koristi za človeka: čiščenje in zagotavljanje (pitne) vode, nastajanje rodovitne prsti, zadrževanje visokih voda, napajanje podtalnice, zmanjševanje suše, proizvodnja kisika in prečiščevanje zraka, ki ga zagotavljajo obrečni gozdovi. Sonaravna reka in obrečni prostor pa omogočata tudi rekreacijo in sprostitvev v naravnem okolju ter sta tako temelj za turistični razvoj obrečnih območij.

Aktivnosti projekta so usmerjene v zagotavljanje oz. izboljšanje življenjskih prostorov in pogojev ogroženih rastlinskih in živalskih vrst, ki se

prednostno varujejo na območju Drave v okviru Nature 2000.

V projektu bodo izvedene številne aktivnosti: obnova stranskih rokavov, mrtvic ter rečnih zatokov, oblikovanje mreže novih vodnih habitatov, odstranitev zarasti in mulja na prodiščih, obnovitev vrstno pestrih suhih travišč, pomladitev avtohtonih gozdnih sestojev, odkup zemljišč, ki so podvržena bočni rečni eroziji; nekatera bodo prepuščena naravnim sukcesijskim procesom, druga bodo pridobila funkcijo ugodnih prehranjevalnih, razmnoževalnih habitatov in selitvenih koridorjev. Z ustreznimi ukrepi se bo neposredno izboljšalo stanje življenjskih prostorov številnih vodnih in na vodo vezanih živalskih in rastlinskih vrst ter revitaliziralo kulturno krajino.

Projektno območje zajema dravski rečni in obrečni prostor med Mariborom in državno mejo pri Središču ob Dravi. V vseh partnerskih občinah bodo vzpostavljene nove in obnovljene stare remize oz. mejice, ki bodo nudile ustrezen življenjski prostor za rjavega srakoperja ter druge manjše živali. Prav tako bodo v okviru izobraževalnih aktivnosti postavljene izobraževalno-ozaveševalne točke.

Foto: Samo Jencič

Vsak izmed projektnih partnerjev bo imel svojo ključno vlogo v projektu. V Občini Starše bodo ob teh aktivnostih vzpostavili še učno pot ter uredili vodne habitate za ogrožene dvoživke. V Občini Duplek bodo v neposredni bližini gramoznice vzpostavili doživljajski poligon, ki bo na zanimiv, drugačen, sodoben način obiskovalcem približal značilnosti varovanega območja ter v njem živeče rastline in živali. Na območju Drava Centra na Limbuškem obrežju bo prav tako

zaživel velik doživljajski poligon, ki bo ozaveščal predvsem otroke in njihove starše. V Občini Središče ob Dravi bo urejen krajinski park ob reki Dravi. Zato bodo v okviru projekta odkupljene večje gozdne površine. Vzpostavljena bosta manjši informacijski center ter večji doživljajski poligon, ki bo obiskovalce popeljal skozi 10 tematskih sklopov iz življenja reke Drave.

ZRS Bistra Ptuj bo koordiniralo aktivnosti pri vzpostavitvi glavnega informacijskega centra na Ptujju ter aktivnosti vzpostavljanja tradicionalnega kmetovanja s košnjo ter drugimi ukrepi na območju Krajinskega parka Šturmovci. Ukrepi v Krajinskem parku Šturmovec so namenjeni odpravi dveh ključnih groženj, ki sta: opuščanje ekstenzivne rabe kmetijskih površin ter intenzivno razraščanje tujerodnih invazivnih vrst na kmetijskih površinah.

Direkcija Republike Slovenije za vode bo svoje aktivnosti usmerila v ukrepe izboljšanja stanja voda ter poplavne varnosti, in sicer s čiščenjem prodišč v Zlatoličju, poglobitvijo iztočnega rokava v Trčovi, z obnovitvijo mrtvic, vzpostavitvijo prehodnosti med pritoki in reko Dravo, ureditvijo mreže vodnih habitatov za dvoživke ter želvo sklednico. Prav tako bodo poskrbeli za sonaravno obrežno zaščito dela brežine v Občini Starše.

Mariborska razvojna agencija bo skupaj s partnerji izvajala aktivnosti za informiranje in izobraževanje

širše javnosti na celotnem območju, predvsem z vidika vpliva in pomena območij Natura 2000 na izboljšanje življenja ob reki Dravi.

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, iz prednostne naložbe »Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in tal ter spodbujanje ekosistemskih storitev, vključno z omrežjem Natura 2000 in zelenimi infrastrukturami« iz Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020.

Dodatne informacije

Boris Keuc, vodja projekta
041 917 001, keuc.boris@mra.si

Davorin Rihtarič, predsednik PGD Obrež

Posodobitev voznega parka v PGD Obrež

Ob prevzemu novega petletnega mandata si je ekipa upravnega in nadzornega odbora PGD Obrež zadala visok cilj. V mislih smo imeli posodobitev voznega parka, saj je naše terensko vozilo Nissan štel že 21 pomladi. Kljub temu da je bilo še vedno funkcionalno, pa je bilo jasno, da potrebujemo sodobnejše vozilo v smislu varnosti in opreme. Glede na dosedanje izkušnje in dejavnosti, ki jih gasilci opravljamo, med njimi so tudi takšne, ki niso tesno povezane s primarno gasilsko dejavnostjo, smo se odločili, da bi nam najbolje ustrezal podoben tip vozila. V jeseni leta 2018 so stekle prve dejavnosti z načrtom nabave opreme na GZ. Izdelana je bila finančna shema. Ker je bil nakup izvedljiv samo s pomočjo najema leasinga, smo izbrali šestletno financiranje, pri čemer nam je poroštvo zagotovila Občina Središče ob Dravi. Prav tako pa nam bo Občina sofinancirala 70-odstotni delež celotne investicije, ki znaša 86.793 evrov. Tako bomo v naslednjih 6 letih sredstva, ki jih prejmemo iz požarnega sklada, namenili za plačilo anuitet.

Zelena luč smo od Občine Središče ob Dravi in GZ Središče dobili lansko leto. Za podvozje smo izbrali vozilo Ford Ranger. Vozilo ima pogon na vsa štiri kolesa

in samodejni menjalnik, moč motorja pa je 213 KM. Za izdelavo nadgradnje smo izbrali priznanega izvajalca, podjetje Rosenbauer. Ti so nam izdelali nadgradnjo tipa GVGP-1. To pomeni, da je v vozilo vgrajena visokotlačna črpalka, rezervoar za vodo in vsa oprema po tipizaciji za to vozilo. Na vozilo je nameščena električna vitla, motorna žaga, gasilni aparati, ročne in stacionarna radijska postaja ter veliko drugega orodja in opreme. Poleg tega je vanj nameščena tudi oprema za AED. Na našo srečo smo vozilo naročili še pravočasno, saj so vmes posegle izredne razmere, ki so vse skupaj močno otežile in upočasnile. Tako smo v dogovorjenem roku, 2. oktobra letos, v Gornji Radgoni prevzeli novo vozilo. Žal pa so se razmere zaostriale do te mere, da ob prevzemu nismo smeli pripraviti svečanosti in vozila predstaviti krajanom in širši javnosti, kar smo si tako močno želeli. Seveda pa to še zmeraj nameravamo, ko bodo razmere to dopuščale. Obreški gasilci smo zelo ponosni na novo pridobitev, ki nam jo upravičeno marsikdo zavida, vendar je posodobitev gasilske opreme neizbežna in v korist celotne občine. Poslanstvo prostovoljnih gasilcev je delo in pomoč ljudem brez plačila. Pripravljeni smo

pomagati 24 ur na dan vse dni v letu. Naše plačilo je zadovoljstvo ob pogledu na opremo in vozila, s katerimi bomo pomagali ljudem. Kljub temu da je za nami leto, ki bi ga zaradi težkih okoliščin radi čim prej pozabili, so se v njem zgodile tudi stvari, ki jih bomo imeli v lepem spominu. Vsega tega pa ne bi mogli uresničiti brez podpore župana in svetnikov, ki so nam v prvi vrsti to omogočili, zato smo jim neizmerno hvaležni.

Na koncu vam obreški gasilci ob bližajočih se praznikih želimo miren božič ter srečno in veselo novo leto 2021. NA POMOČ!

Damjan Munda, GČ II st., poveljnik PGD Središče ob Dravi

Operativna enota Prostovoljnega gasilskega društva Središče ob Dravi v letu 2020

Delo v operativni enoti srediških gasilcev je v letu 2020 zaznamovala in tudi močno otežila pandemija virusa covid-19.

Redne vaje, ki jih planiramo vsak petek, so bile kar močno omejene, saj smo morali upoštevati varnostne ukrepe ali pa jih, v skladu z navodili Gasilske zveze Slovenije in NIJZ, nismo smeli opravljati. Vsekakor smo se trudili, da je ostala usposobljenost operativnih gasilcev na visoki ravni. Izostale so tudi večje vaje z drugimi enotami, s katerimi posredujemo na našem območju in jih načrtujemo vsako leto, in sicer z namenom dobrega sodelovanja in posredovanja. Glede na globalno stanje je bilo izobraževanje gasilcev na vseh ravneh močno okrnjeno. Kljub temu smo uspeli izšolati tri gasilske častnike, dva gasilca pa sta opravila tečaj za delo s helikopterjem, ki je nujno potreben za izvajanje nalog, ki so v podporo Nujni medicinski pomoči Ormož. Na žalost nismo uspeli zaključiti tečaja za operativnega gasilca, vendar upamo, da se bo zaključil v letu 2021, saj bomo tako pridobili še kako potrebne gasilce – operativce.

V letu 2020 smo središki gasilci posredovali 21-krat. Večinoma je šlo za tehnične intervencije, enkrat smo nudili pomoč NMP Ormož, dvakrat smo odpirali vrata (pomoč policiji in NMP) in dvakrat smo bili pozvani na gašenje požara. Še posebej velja omeniti junijske poplave po velikem deževju, ko so vodotoki v hipu prestopili bregove in zalili kar nekaj hiš. Ob aktivaciji naših dveh domačih društev so nam na pomoč priskočili še gasilci iz Gasilske zveze Ormož, za kar se jim še enkrat zahvaljujem. Smo pa jim vrnili pomoč ob neurju, ki je zajelo Vinski Vrh z okolico. Ponovno je potrebno omeniti, da lahko za zaščito svojega imetja vsak največ stori sam, in sicer tako, da ima pripravljenih vsaj nekaj protipoplavnih vreč in manjše potopne črpalke. Gasilci na žalost ne moremo posredovati na vseh lokacijah hkrati.

Za dobro posredovanje je potrebna tudi dobra in brezhibna oprema. Gasilci PGD Središče ob Dravi že več let sistematično nabavljamo opremo, ki jo potrebujemo pri svojem delu za pomoč občanom Občine Središče ob Dravi in širše. V zadnjih letih je bilo nabavljene veliko opreme za nudenje podpore enoti NMP Ormož in tudi druge opreme, ki jo ob naših intervencijah potrebujemo. V letnem planu operativnih vaj, ki jih vztrajno izvajamo vsak petek, je zapisano, da enkrat mesečno pregledamo vso opremo v vozilih in vso opremo, ki je v orodišču. Naš vozni park, ki obsega 3 vozila, je star skupno 55 let. Glede na to, da smo pred dobrimi 4 leti zamenjali vozilo za prevoz moštva GVM-1, sedaj po nujni zamenjavi kliče vozilo AC 24/80 (avtocična z 8000 l vode). To vozilo je vstopilo v 32. leto življenjske dobe, saj je bilo nabavljeno po velikem požaru na Farmi. Od takrat naprej pa naša avtocična zagotavlja še kako potrebno vodo vsem napadalnim vozilom ob požarih v naši občini kakor tudi v naši sosednji, ko nas potrebujejo. Z njo smo že večkrat opravljali prevoze pitne vode ob suši. Zaradi vsega naštetega smo primorani pristopiti k nabavi nove avtocične, za katero aktivnosti že tečejo.

Središki gasilci se bomo še naprej trudili, da bomo kot osrednja enota v naši občini pripravljeni 24 ur na dan, da bomo odlično usposobljeni in opremljeni, saj le tako lahko uspešno posredujemo, ko potrebujete našo pomoč.

Hkrati vas naprošamo, da nam na cesti odstopite prostor, ko zaslišite gasilske sirene ali zagledate modre luči, kar pomeni, da je vozilo na nujni vožnji.

Prosimo vas tudi, da upoštevate navodila vodje intervencije na samem mestu dogodka, saj mi odgovarjamo za vašo varnost in seveda, da s svojo prisotnostjo, če ni nujno potrebna, ne motite našega dela. Zavedati se moramo, da se gasilci ob pisku pozivnika v sekundi spremenimo iz navadnega človeka

v izurjenega reševalca, ki ima v mislih le, kako čimprej pomagati človeku, ki je v stiski.

Nekaj nasvetov v času kurilne sezone

Svetujemo vam, da v času kurilne sezone očistite dimnike in da okrog peči nimate gorljivih snovi. Svetujemo vam tudi, da si nabavite gasilni aparat, ki ga

lahko naročite pri nas (041 587 676) ali pri gasilcih v Ormožu na telefonsko številko 051 420 799. Tisti, ki imate kurišča v stanovanjih, si zmontirajte detektorje ogljikovega monoksida, ki so tudi zakonsko določeni. V prazničnih dneh pa svetujemo previdno ravnanje z okrasnimi lučkami in svečami. Preden odidete od doma ali greste spat, izklopite vse lučke in ugasnite sveče.

V novem letu vam želimo vse lepo!

Tomaz Kosec, predsednik PGD Središče ob Dravi

Odslej toplo tudi v gasilskem domu

Prostovoljno gasilsko društvo Središče ob Dravi je po več letih prizadevanja in po več neuspešnih poskusih letošnje leto pristopilo k izvedbi centralnega ogrevanja v gasilskem domu. Do sedaj smo prostore poskušali ogreti z dvema pečema na drva, ki sta locirani v večnamenski dvorani v prvem nadstropju in v sobi za druženje. Največjo težavo pa je predstavljala garaža, saj nam je pretela zmrzal črpalk in s tem strojelom. V nekaj primerih je temperatura v garaži padla celo pod 0 °C. Zadevo smo začasno reševali s plinskim grelcem, ki pa je bil premajhen za takšen velik prostor. Na seji upravnega in nadzornega odbora je bil že dalj časa nazaj sprejet sklep o izvedbi centralnega ogrevanja, vendar je vrednost investicije presegala naše finančne zmožnosti. Letos pa smo se le opogumili, saj smo imeli obljubljen finančno pomoč s strani občine.

V mesecu oktobru smo izvedli izkop za plinovod, pri

čemer bi se rad zahvalil Sandiju Šestanu za pomoč pri izkopu. V mesecu novembru smo pridobili soglasje za priklop na mestni plinovod, vgradili smo plinski kotel in zgradili sistem radiatorskega centralnega ogrevanja, garaža pa se ogreva na toplovodni kalorifer.

Končna vrednost celotne investicije znaša 11.500 evrov, česar si naše društvo ne more privoščiti. Na pomoč nam je priskočila Občina Središče ob Dravi z že omenjenim sofinanciranjem v višini skoraj polovice projekta, natančneje 5.000 evrov.

Centralno ogrevanje pa ni edina stvar, ki nam je uspela v letošnjem letu. Za potrebe oskrbe vozil z zrakom smo kupili nov kompresor, s pomočjo podjetja Tehnološki center Jakl in gospoda Jožeta Jakla pa smo uredili

potrebno napeljavo do vozil. Uredili smo tudi nov komunikacijski pult. Tu nam je na pomoč priskočilo podjetje Fagus GIS z donacijo v obliki prenosnega računalnika.

Vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, se iskreno zahvaljujemo.

Z gasilskim pozdravom - NA POMOČ!

Skupaj bomo zmogli

Leto 2020 si bomo zapomnili kot leto, polno odrekanih, omejitev, zapiranj ter vsega tistega, kar se nam je do sedaj zdelo nepojmljivo. Nihče ni mogel vedeti, da bomo doživeli nekaj, kar nam bo popolnoma obrnilo tok vsakdanjika, niti nihče od nas na to ni bil pripravljen, zato smo se vsi morali po svoje prilagoditi ter se marsičemu odreči. Epidemija je posegla v naše življenje, ohromila zdravstvo, gospodarstvo, šolstvo ter ostale strukture, bistvene za normalno življenje.

Našo občino je v prvem valu virus obšel in to največ po zaslugi vas, spoštovane občanke ter občani, ker ste se dosledno držali vseh ukrepov ter omejitev. Še največ težav je bilo z zaščito ter ostalimi sredstvi, ki smo jih morali sproti nabavljati ter dostavljati, da smo lahko vsaj delno zagotovili zaščito za občane.

V drugem, jesenskem, valu je, seveda po pričakovanju, virus SARS-CoV-2 prišel tudi v naše okolje ter pričel ogrožati zdravje ter življenja ljudi. Spet so se zaprle v glavnem določene gospodarske dejavnosti, vrtec, šole. Tudi v naši občini so določeni gospodarski subjekti morali zapreti svoja vrata za določen čas, okrevanje celotnega gospodarstva pa bo dolgotrajno in težko.

Vsi ukrepi, ki so bili do sedaj sprejeti, so namenjeni zavezitvi virusa ter zaščiti zdravja ljudi, zato se Štab Civilne zaščite Občine Središče ob Dravi obrača na vas s prošnjo, da v teh težkih časih poskušate kar najbolj spoštovati vsa priporočila in ukrepe, ki so usmerjeni k temu, da ta virus premagamo. Vse tiste, ki se iz

kakršnih koli razlogov ne strinjate z ukrepi NIJZ ter vlade ali mislite, da ste za virus nedovzetni, prosimo, da z nespoštovanjem ukrepov ne ogrožate tistih, ki se tega držijo ali so iz ranljivih skupin. Nihče nima pravice nikomur ogrožati zdravja in življenja!

Spoštovane občanke, občani Občine Središče ob Dravi, še enkrat hvala za vašo potrpežljivost, za vašo odrekanih, za spoštovanje ukrepov ter trud, da skupaj premagamo virus. V primeru, da potrebujete pomoč, se lahko obrnete na spodnje številke članov Štaba CZ ali direktno na Občino Središče ob Dravi, kjer bodo vaše potrebe posredovali naprej. Zahvala tudi vsem, ki kakorkoli pomagata – gasilcem, prostovoljcem pa tudi tistim, ki z raznimi akcijami doprinesete k izboljšanju stanja in vzdušja v našem okolju.

Ob prihajajočih praznikih ter v novem letu vam člani Štaba Civilne zaščite Občine Središče ob Dravi želimo veliko miru, sreče, predvsem pa zdravja.

Kontaktne številke članov CZ:

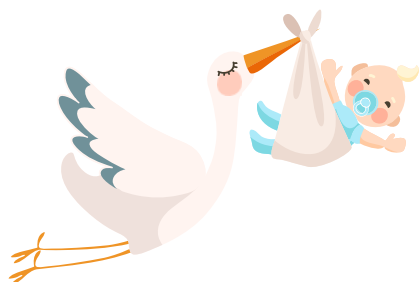
- Damijan Vesenjaj (041 206 059)
- Damjan Munda (041 587 676)
- Toni Jelovica (041 443 140)
- Ignac Zorec (041 331 214)
- Radovan Aleksič (041 327 360)
- Branko Škrinjar (041 331 243)
- Boštjan Kocjan (041 737 742)

Čestitamo novorojenčkom in njihovim staršem!

Novorojenci 2020*

Tjaša Tomažič
Alja Ploier
Izabela Štampar
Ajda Ivančič
Nika Štabuc
Pika Trstenjak
Iza Marčec
Lan Lesjak
Nik Sakelšek
Luka Grobelnik
Mark Štampar
Gal Cafuta
Iztok Mlakar

Vse najlepše želje staršem in njihovim novorojenčkom.
Župan in Občinska uprava Občine Središče ob Dravi

*Po podatkih, ki jih ima Občina Središče ob Dravi do dne 11. 12. 2020.

Praznično obdarovanje otrok v letu 2020

Občina Središče ob Dravi je v predbožičnem času obdarila vse predšolske in šoloobvezne otroke v občini, stare od enega do vključno petnajstega leta starosti. Ker v tem letu ni bilo mogoče izpeljati prireditve z obdarovanjem otrok, se je letošnja božična obdaritev v sodelovanju z osnovno šolo organizirala na nekoliko drugačen način, primeren razmeram. Za raznos darilc za otroke so pristopili člani domačih društev. Upamo, da smo otroke z darilnim paketom razveselili in jim z drobno pozornostjo vsaj malo polepšali letošnje praznike.

Stojnica z živili ob občinski stavbi

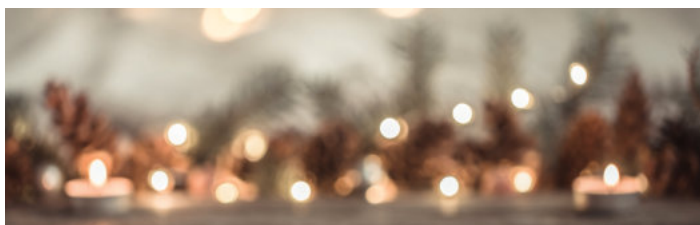
Akciji »Če imaš, prinesi, če nimaš, odnesi«, ki poteka po slovenskih občinah od konca novembra in je namenjena pomoči ljudem v stiski z brezplačnim prevzemom živil, se je na pobudo gospe Vesne Šeruga pridružila tudi naša občina. Akcija je namenjena pomoči v obliki zbiranja (priporočljivo je) nepokvarljivih živil, ki se nastavijo na določeno zbirno mesto, vsak, ki pa ta živila potrebuje, jih lahko na tem mestu brezplačno prevzame in odnese. Zbirno mesto za oddajo in prevzem živil je ob občinski stavbi na Trgu talcev 4 v leseni hiški – stojnici. Akcija bo trajala do konca decembra.

Za dodatne informacije lahko pokličete na Občinsko upravo Občine Središče ob Dravi (02/741 66 12).

Zahvala TD Središče za praznično okrasitev občinske stavbe

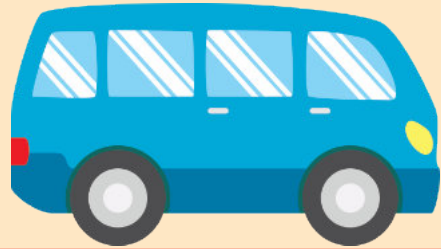
Letos so za praznično okrasitev preddverja občinske stavbe poskrbeli člani Turističnega društva Središče ob Dravi. Okrasitev zaznamujejo naravni materiali iz rastlinja in lesa. Prava posebnost je božična smrečica, postavljena v avli, ki sestoji iz žaganih kolutov hloda. Za okrasitev preddverja občinske stavbe se članom TD Središče najlepše zahvaljujemo.

Obvestilo o izvajanju storitve brezplačnih prevozov za starejše

Spoštovane občanke in občani, obveščamo vas, da se v okviru Občine Središče ob Dravi izvajajo brezplačni prevozi za starejše.

Brezplačni prevozi se izvajajo vsak dan, in sicer v dopoldanskem, po dogovoru pa tudi v popoldanskem času. Prevozi se opravljajo na območju občin Središče ob Dravi in Ormož, po dogovoru tudi v druge občine. **Brezplačni prevoz lahko koristite za razne opravke** (npr. obisk zdravnika, lekarne, pošte, banke, občine, trgovine, frizerja, svete maše, raznih dogodkov v našem kraju in izven njega, obiščete svoje prijatelje v Domu starejših občanov Ormož ipd.). Vozniki prostovoljci so vam s svojo srčnostjo in človeško toplino pripravljeni pomagati.

Za najavo prevoza pokličite

v sprejemno pisarno Občine Središče ob Dravi, in sicer **Jankico Munda**
(na telefon: **02 741 66 10** ali **051 636 122**) vsak delovnik.

Karin Borko, študentka Fakultete za socialno delo

Evalvacija projekta »Omogočimo starejšim prevoze z vozniki prostovoljci«

V svoji magistrski nalogi sem raziskovala prostovoljski projekt Omogočimo starejšim prevoze z vozniki prostovoljci, ki se je v naši občini začel izvajati lansko leto. Projekt namreč naslavlja širok razpon ključnih sodobnih izzivov, ki jih prinaša t. i. fenomen starajoče se družbe in na katere mora biti pozorno tudi socialno delo kot stroka. Preživljanje starosti v ruralnem okolju predstavlja večjo izpostavljenost številnim tveganjem, med katerimi izstopata zlasti socialna ter prostorska izključenost.

Socialna izključenost v starosti

Socialna izključenost je pogosto opredeljena kot večdimenzionalni koncept, saj lahko korenito zaznamuje potek zadnjega življenjskega obdobja. Ne navezuje se zgolj na sfero posameznikove družabnosti, temveč zaobjema številne druge sfere našega življenja, kot so na primer sociala, družina, trg dela in finančni viri. Pomeni, da je torej posameznik izključen iz naštetih sfer življenja. Socialno izključenost je v starosti potrebno razumeti iz posebnega vidika, saj je večji poudarek predvsem na ohranjanju posameznikove neodvisnosti in avtonomnosti. S staranjem se možnosti za socialno izključenost prej povečujejo kot zmanjšujejo.

Mobilnost in prostorska izključenost v starosti

Mobilnost kot posebna dimenzija izključenosti v veliki meri vpliva na možnosti in priložnosti starejših ljudi pri zadovoljevanju osnovnih življenjskih potreb.

Pomembna je z vidika (fizičnega) doseganja nujnih dobrin za preživetje in ohranjanje kakovosti življenja. V starosti je potreba po specifičnih storitvah izražena intenzivneje, pri čemer je mobilnost bistven predpogoj za doseg in zagotavljanje le-teh. Omejena mobilnost pogosto vodi v prostorsko in tudi socialno izključenost, zato odpira vprašanja o drugačnih, inovativnih rešitvah na tem področju. Območje bivanja s svojimi specifičnimi geografskimi ter demografskimi značilnostmi, kot so na primer poseljenost in gostota prebivalstva, dostop do storitev, razvitost javnega prometa ipd., določa kakovost življenja starejših ljudi. Ruralna območja marsikje zaznamuje prikrajšanost in slaba razvitost storitev, dodatno slabost pa prinaša nedostopnost.

Predstavitev projekta Omogočimo starejšim prevoze z vozniki prostovoljci

Pobuda za projekt je nastala februarja v lanskem letu. Najprej so se pripravila pravila glede prevozov za uporabnike. Preko javnega poziva so k sodelovanju bili povabljeni prostovoljci –vozniki, ki so se odzvali v zadostnem številu. Pri pripravi projekta je sodelovalo Društvo upokojencev Središče ob Dravi, in sicer v sklopu že uveljavljenega projekta Starejši za starejše. Pred pričetkom izvajanja projekta se je izvedla tiskovna konferenca, v vsa gospodinjstva v občini je bil poslan dopis z osnovnimi podatki o začetku projekta. Na tiskovni konferenci so se novinarjem predstavili namen in potek projekta ter navodila. Starejši, ki potrebujejo

prevoze, v primeru potrebe po prevozu pokličejo v tajništvo občine. Tam podatke zabeležijo. Izberejo voznika prostovoljca, ki potem ta prevoz izvede (J. B., Občina Središče ob Dravi, intervju).

Na pobudo za prijavo k projektu se je do zdaj odzvalo skupno 24 ljudi, od tega 14 starejših kot uporabnikov prevoza ter 10 voznikov prostovoljcev. V času od maja 2019 do avgusta 2020 je bilo izvedenih 65 prevozov (J. M., Občina Središče ob Dravi, intervju).

Rezultati raziskave

V svojo raziskavo sem vključila vse sodelujoče v projektu, torej starejše ljudi kot uporabnike prevoza, voznike prostovoljce ter Občino Središče ob Dravi kot izvajalca projekta, kar mi je omogočilo pridobiti celovitejšo sliko različnih perspektiv, razmišljanj in pridobljenih izkušenj. Intervjuje sem opravila z desetimi uporabniki, s petimi vozniki ter s predstavnikom občine. Vsi pridobljeni podatki temeljijo na anonimnosti osebnih podatkov.

V potrebo po uporabi brezplačnega prevoza so starejše ljudi privedli številni zdravstveni in socialni vzroki, ki predstavljajo njihova vsakdanja tveganja in ustvarjajo kontekst, ki je vzpostavil potrebo po izvedbi projekta v naši občini. Zdravstveno stanje starih ljudi je oslabiljeno predvsem zaradi različnih poškodb in bolezni, ki posledično vodijo v občutek ogrožanja svoje varnosti in varnosti drugih. Velik strah predstavlja tudi nevarnost padcev. Največja bojazen je zlasti nepredvidljivost, saj se zdravstveno stanje v starosti lahko v kratkem času drastično spremeni. Problematična je tudi nedostopnost do pomoči oz. do prevoza drugih. Marsikdo živi v gospodinjstvu sam, svoje otroke pa vidi le redko. Za nedostopne oblike prevoza so se izkazali tudi vlaki ter avtobusi, do katerih je težje dostopati, še zlasti v popoldanskem času ter med vikendi.

Starejšim je v ostalih primerih najpogosteje dostopen prevoz sosedov ter sokrajanov, manj pogosto pa jim prevoz nudijo sorodniki oziroma ožji družinski člani, ki so pogosto odsotni od doma. Sorodniki ali sokrajani zagotavljajo tudi pomoč pri prinašanju živil iz trgovine. V manjšini se nekateri še odločajo za prevoz z avtobusom ali s taksijem, vendar pa so ob tem prikrajšani za spremstvo. Prevoz s taksijem je plačljiv, kar predstavlja dodaten finančni zalogaj.

S prevozom se je starejšim ljudem zagotovil dostop do različnih storitev, zlasti zdravstvenih. V splošnem lahko rečem, da so uporabniki prevoz uporabljali za dostop do življenjsko pomembnih, splošnih storitev in ne nadstandardnih.

Kot prednosti izvedbe projekta starejši omenjajo organizacijski vidik, ki predstavlja tudi prednosti našega okolja. Pomembna ugotovitev je, da ruralno okolje ne predstavlja zgolj slabosti, ampak v sebi nosi tudi določene prednosti. Projekt po mnenju uporabnikov temelji na dobri in hitri organizaciji, ki jo je moč doseči le s hitro odzivnostjo. Večja povezanost ljudi je tista, ki omogoča lažjo ter boljšo organizacijo takšnih in podobnih projektov. Projekt je omogočil tudi

druženje in nova poznanstva. Kot pravi tudi izvajalec, je sam cilj projekta ravno ta, da s skupnim sodelovanjem in z druženjem domačih ljudi presežejo nedostopnost do specifičnih storitev, ki jih v občini ni. Tako slabosti ruralne občine pretvarjajo v močne točke in ustvarjajo potencial za krepitev kakovosti življenja starih občanov. Le s pripravljenostjo in dobronamernostjo občanov je moč izvesti prostovoljne projekte.

Uporabniki prevoza so mnenja, da je pomanjkljivost projekta neprimeren avtomobil, ki je težje dostopen za starejše ljudi ter za invalide. Tudi prostovoljci se s tem strinjajo. Eden od sogovornikov je opozoril na pretirano izkoriščanje prevoza, saj bi nekatere lahko po opravih zapeljali sorodniki. Podobno mnenje je izrazil tudi eden izmed prostovoljcev, ki hkrati trdi, da obveščenost o projektu ni bila dovolj obsežna, saj so potencialni uporabniki ostali neinformirani, kljub temu da je Občina Središče ob Dravi informiranje izvedla preko številnih javnih občil, pa tudi na terenu. Pri predlogih za izboljšavo projekta so starostniki navedli možnost prevoza do daljše relacije, ki se je sicer v nekaterih primerih izvedla. Omenijo tudi, da bi prevoz več ljudi hkrati pomenil tudi manjše stroške. Glede na to, da je večina voznikov prostovoljcev prav tako upokojena, bi bilo smiselno v projekt vključiti tudi predstavnike mladih generacij in tako spodbuditi proces medgeneracijskega sodelovanja. Voznica prostovoljka predlaga, da bi ta projekt lahko razširili v zagotavljanje pomoči na domu kot možnost zaposlitve na tem področju. Tako starejši ljudje kot vozniki prostovoljci se strinjajo, da bi v prihodnje bilo dobro investirati v nakup osebnega avtomobila.

Velika večina dosedanjih udeležencev bi se projekta udeleževala še naprej. Nekateri starostniki bi se za to možnost odločili v skrajni sili, medtem ko so drugi povsem odvisni od tega. Prostovoljci bi se za nadaljnje sodelovanje odločili predvsem zaradi zadovoljevanja lastnih potreb po družabnosti. Na vzdržnost projekta vpliva tudi pozitivno vrednotenje prostovoljskega delovanja s strani prostovoljcev. Največjo korist svojega delovanja pripisujejo na stran starejših ljudi.

Sklep

Projekt, ki ga raziskujem v magistrski nalogi, temelji na prostovoljstvu, ki lahko ključno prispeva k naslavljanju izključenosti, saj prinaša številne koristi za vse udeležence tudi na družbenem področju življenja. Menim, da je moja naloga pomembno prispevala k ovrednotenju učinkovitosti takšnih projektov, saj sem v njo vključila poglede vseh udeležencev projekta ter raziskala bistvene vidike projekta, kot so prednosti in slabosti projekta, trajnost projekta ter predlogi za izboljšave, hkrati pa sem raziskavo razširila še v proučevanje položaja starostnikov v ruralni občini. Takšen projekt lahko predstavlja dobro prakso na področju prostovoljskega, istočasno pa tudi medgeneracijskega delovanja, saj naslavlja ne le prostorsko, temveč tudi socialno izključenost starejših ljudi. Ta projekt je torej lahko primerna odskočna

deska in spodbuda za nadaljnje izvajanje projekta v Občini Središče ob Dravi in tudi v ostalih občinah po Sloveniji ter za načrtovanje podobnih projektov pri naslavljanju prostorske izključenosti. Le z omogočanjem dostopa do življenjsko pomembnih storitev bodo starejši lahko dosegli dostojno kakovost

življenja ter hkrati ohranjali samostojnost. Projekt, izveden v ruralni občini, je dober prikaz tega, kako je kljub okrnjenim možnostim, ki jih ponuja okolje, pomembno prepoznavati priložnosti za skupno dobro s sodelovanjem vseh občanov.

Anonimen avtor

Moja izkušnja s korono ...

Po dveh mesecih po prebolevanju je moj priokus virusa korone še vedno prisoten. Virus je »prišel« z mano iz službe. Prvo testiranje je bilo negativno. Spet ponovitev testiranja po treh dneh. Ti trije dnevi čakanja so bili zame kot čas celega leta ... Saj se zavedaš, kje delaš in kakšne posledice se lahko zgodijo zaradi nekoga, ki je bil nepreviden, malomaren ali pa v zmotnem razmišljanju, da to, kar se dogaja, ni nič in je nekje daleč stran. Ampak verjemite, da je tukaj med nami. Pravijo, gripa je! Ne, zmotno! Gripa je milina proti temu virusu ali kakorkoli ga nekateri imenujejo. Dan pred testiranjem začnem kašljati, izgubljam glas. Sprašujem se, kaj se dogaja z mano. In res se je začelo. Drugi test je bil pozitiven ...

V treh tednih okrevanja je bilo vsega in vsak dan drugače. Spremljala me je vsakodnevna utrujenost, suh in dražeč kašelj, izguba apetita, hripav glas, pešanje celega telesa, boleče ledvice in križ. Občasno pa vročina – zjutraj in zvečer – do 38,5 °C, boleče oči, kolena, mišice na nogah, hladni valovi po telesu, težje dihanje ob ležanju na boku, boleče teme in lasišče ter tresenje kolen. Po grlu je lahko šla samo bolj gladka in tekoča hrana. Priporočilo pri zdravljenju virusa covid-19 je bil počitek in lekadol (1 ali 2 skupaj). Optimistično pomisliš, da bo po enem tednu že bolje in da mora biti! Želje znancev, ki so preboleli virus, so bile: »Čim manj zapletov ti želimo!« Ah, kaj bi to, jaz bom že, meni ne more priti do živega. To je bilo moje zmotno razmišljanje. Po vsem tem, kar so drugi doživljali in preživeli, sem jaz nekje v sredini te lestvice. Domača izolacija je predstavljala veliko tveganje za vse

naše družinske člane. Zame je bilo potrebno obvezno nošenje maske čez cel dan, razkuževanje vsega. Vrata znotraj hiše so bila odprta, da se nismo dotikali kljuk. Prav tako je bila zame ločena jedilna posoda in pribor, dnevno zračenje prostorov in ločeno spanje pa obvezen del vsakdana. Moje umivanje in tuširanje je bilo zadnje v družini, po uporabi kopalnice pa obvezno čiščenje in razkuževanje le-te. Ob vsem tem trudu in preventivi v izolaciji nam vseeno ni uspelo ustaviti prenosa okužbe znotraj doma. Prične se drugi teden »koronskega paketa« zame, vendar nič bolje. Še vedno ležim in utrujenost se nadaljuje. Čutim bolečine v ledvicah in kašelj, ki prihaja iz trebuha in je zelo boleč. Ampak počasi, res počasi in potrpežljivo je šlo na bolje v tretjem tednu. Zdaj že nekaj časa hodim v službo. Priznam, nimam še občutka, da sem čisto v redu. So dnevi, ko se težko zberem in iščem izgubljene besede v svojih mislih, saj je tudi spomin oslabil. Med delovnim časom mi koncentracija kmalu pade. V glavi čutim drhtenje ter težo na vratnem delu. Telo je opešalo in je počasno. Daljša hoja in vzpon me utrudita in zadihata. To nisem jaz, si govorim iz dneva v dan. To mi do sedaj ni bilo poznano.

Zato si z novim letom želim in upam, da se kmalu vrnem v normalno stanje, kakršno je bilo pred virusom. Kljub temu da je našo družino prizadel virus korone, smo srečni, da še imamo drug drugega in da se je vseeno izteklo dobro.

Vsem, ki boste to zgodbo prebirali, želim, da imate spoštljiv odnos do virusa, do sebe in drugih ter da ostanete zdravi.

Telefon za psihološko podporo ob epidemiji COVID-19

Ker pogovor daje moč.

080 51 00

24 ur, vsak dan.
Klic je brezplačen.

NIJZ, SKUPNA AGENCIJA ZA VARNOST, TORS, and other logos.

Za vsa vprašanja v zvezi s koronavirusom SARS CoV-2 in ukrepi, povezanimi z njim, pa še vedno velja, da se obrnete na

Klicni center za informacije o novem koronavirusu, na telefonsko številko 080 14 04 ali obiščete spletno stran NIJZ oz. vladno spletno stran.

Jana Čavničar

Alarm za naravo

Človeštvo je v zadnjih stoletjih proizvedlo toliko umetnih materialov (plastika, asfalt, beton itd.), da le-ti v svoji skupni teži že presegajo maso celotnega življenja na Zemlji. Samo vsa proizvedena plastika je težja od vseh živali na planetu. S tem se postavlja pod vprašaj ravnovesje med človekom in naravo ... Mokrišča in gozdovi izginjajo, oceani so onesnaženi s plastiko.

Smo v obdobju, v katerem delovanje človeka odločneje spreminja Zemljo kot vsi naravni procesi skupaj. Kar milijonu živalskih in rastlinskih vrst grozi izumrtje zaradi ravnanja človeštva, ki prekomerno izkorišča naravne vire in izsekava gozdove, še vedno pa tudi naraščajo izpusti toplogrednih plinov. Priča smo že šestemu velikemu izumiranju vrst, za katerega pa je prvič v zgodovini odgovoren človek.

Tako je zaradi našega vpliva od leta 1970 izumrlo kar 60 odstotkov vseh vretenčarjev; v zadnjih 30 letih pa izginilo od 70 do 80 odstotkov žuželk. Trenutna hitrost izumiranja vrst je skorajda 1000-krat hitrejša kot pred stoletjem.

Generalni sekretar Združenih narodov Antonio Guterres je politikom, voditeljem, javnosti, v decembru 2020 sporočil naslednje: *»Človeštvo bije bitko z naravo, kakršne v zgodovini ni še nikoli. Naše vedenje je samomorilsko. Narava nam že vrača udarce – in vse močnejša in vse bolj razjarjena je. Biotska raznovrstnost izginja, milijonu vrst grozi izginotje. Celotni ekosistemi izginjajo pred našimi očmi. Dejavnosti ljudi so razlog, da drvimo v kaos. A obenem smo tudi ljudje tisti, ki lahko ta kaos preprečimo. Naša ključna naloga v 21. stoletju bo ustvariti premirje z naravo. To mora biti prioriteta za vsakogar, kjerkoli.«*

Čeprav so podnebne spremembe kot posledica omenjenega kompleksen problem, ki je potreben sistemskih rešitev in predvsem upoštevanja le-teh na globalni ravni, kar se dogaja prepočasi, pa lahko vsak prispeva na svoj način in začne takoj. Kaj lahko storimo sami kot posamezniki? Za začetek zmanjšajmo vsaj svoj ogljični odtis doma, kar so sicer majhni koraki, vendar v pravo smer. *Spoštujmo naravo in ohranjajmo okolje čisto. Pozimi ne pretiravajmo z ogrevanjem. Tudi v mrzlih mesecih ni treba biti doma oblečen v kratke rokave. Ugašajmo luči, zmanjšajmo porabo vode, izklopimo naprave iz elektrike, izogibajmo se plastiki za enkratno uporabo (pribor, vrečke, slamice itd.), kupujmo lokalno pridelano in ekološko hrano, reciklirajmo, hodimo več peš ali s kolesom ...*

To so majhna odrekovanja za veliko korist.

Pogled na Zemljo, ko so v začetku januarja 2020 po Avstraliji besneli uničujoči požari.

Poplave so v juniju 2020 zalile mesto Halych na zahodu Ukrajine.

**"Žalostno je pomisliti, da narava govori in da človeški rod ne posluša."
(Victor Hugo)**

Klaudija Bogdan, Turistično društvo Središče ob Dravi

Potep v Mislinjo

Kot vsako leto smo se tudi letos odločili, da obiščemo Koroško. Tako smo se v soboto, 27. 9. 2020, člani Turističnega društva Središče ob Dravi odpravili v pobrateno Mislinjo. Tam nas je pričakalo nekaj članov planinskega društva. V gostilni smo se okrepčali in spili topel napitek. Odšli smo še do razgledne točke, od koder je bil lep razgled na Mislinjo in okoliške kraje. Ker je bila pot precej zahtevna, so me do tja odpeljali s kombijem. Na soncu sem opazovala prelepo pokrajino. Napotili smo se v Škratovo deželo. Preostali člani so se tja odpravili po malo bolj zahtevni poti. Za mene so izbrali pot, ki je primernejša za invalidski voziček. Zanimivo je bilo opazovati pokrajino, kjer vse zacveti in dozori malo kasneje kot pri nas. Pred Škratovo deželo sta nas pričakala škrate. Postregla sta nam s toplo enolončnico, pecivom in z napitki. Dežela škratev mi je bila zelo všeč, saj me je popeljala v otroška in najstniška leta. V tistem obdobju sem rada prebirala ljudske pripovedke, ki so po opisu spominjale prav na like iz dežele škratev. Nisem se mogla načuditi, kako lepi so lahko škrate, povodni mož in ostala

bajeslovna bitja. Izdelujejo jih iz kaširanega papirja in lepijo s popom. To je mešanica vode in moke.

Kljub omejitvam, ki smo jih morali upoštevati zaradi covid-19, smo se imeli lepo. Gostitelji so mi pokazali en delček naravnih lepot, ki jih drugače ne bi nikoli videla. Se že veselim našega naslednjega srečanja.

Klaudija Bogdan

Skok v veseli december

Letošnje leto nam je zagodla pandemija korona virusa. Razmere so tudi v Središču ob Dravi, kot v celem svetu, prav zaradi tega zaskrbljujoče. Zdi se, kot bi se svet ustavil. Vsi smo bolj ali manj zaprti v svoje domove, ven gremo le zaradi nujnih opravkov. Nikjer ni nobene prireditve, ki bi vrnila med ljudi druženja, veselje in prepotrebne nasmeh.

Tudi naše turistično društvo se spopada s podobnimi problemi. Letos so nam zaradi pandemije odpadli številni dogodki: prireditev ob občinskem prazniku, razstava ob binkoštih, praznik buč, martinovanje idr. Pred nami so božično-novoletni prazniki. Člani in članice društva smo se v skladu s predpisanimi ukrepi odločili, da kljub vsemu okrasimo občinsko avlo, trg in drevesa okrog trgovine Mercator ter pivnice Folk.

Pričarati smo želeli le kanček k božično-novoletnemu vzdušju v naši občini. Vsi smo, vsak po svojih zmogljivostih in glede na razpoložljiv material iz domačih zalog, izdelali okraske. Te smo v petek pred prvo adventno nedeljo obesili oz. razstavili na omenjenih mestih.

V upanju, da je vsaj peščici ljudi pogled za trenutek zastal na razstavljenih izdelkih, je bil naš trud upravičen in poplačan.

V letu 2021 želimo vsem občankam, občanom, ljudem dobre volje in vsem, ki nas podpirate, vesel božič in srečno novo leto, veliko optimizma in zagnanosti.

Za konec pa dodajam še misel, ki mi je všeč ...

*“Čudeži obstajajo!
Le verjeti je treba vanje.
Naj bo novo leto
polno čudežev za vse.”
(neznani avtor)*

Priprave na adventni čas z velikim adventnim venčkom

FOTOGRAFSKE STORITVE

Nudim fotografiranje za osebne dokumente, poroko, krst, portretna fotografija, fotografiranje v naravi ter razna druga tematska fotografiranja.

Kontakt: 041-639-668

FB: klavdijavnukphotography@gmail.com

Klavdija Vruk s.p.

Silva Marčec, Kulturno društvo Obrež

Spomin

Letošnje leto je precej čudno. Posebno. Za nekoga tudi srečno, za drugega žalostno, stresno, depresivno ... Leto, ki gre h koncu, je leto za razmišljanje, leto za spomine. K razmišljanju in pogovoru o zgodovini nas najbolj vzpodbudi smrt bližnjega. In tako se je zgodila smrt Janka Mihoriča ... Janko je bil priženjen Obrežanec. Bil je del naše širše Aleksičeve družine. Bil pa je tudi zelo aktiven član Kulturnega društva Obrež. Ta zapis bom najprej namenila spominu na izgradnjo Doma kulture Obrež, kjer je Janko sodeloval od začetka do konca pa še naprej. V pomoč mi bo zapisan članek v časniku Večer z dne 15. junij 1982. Napisal ga je novinar Jože Rakuša. Zapis je začel tako: »Vsem tistim, ki niso verjeli, so prebivalci vasi Obrež in Grabe v Krajevni skupnosti Središče ob Dravi dokazali, da se s skupnim in složnim delom da res veliko narediti. V sedmih letih so zgradili tako lep in velik dom društev, da ni samo ponos kraja, temveč tudi Občine Ormož.« V članku je navedenih še nekaj števil. Za dom so porabili samo 1,639.307 dinarjev. Od tega 283 tisoč dinarjev sredstev republiške ter sto tisoč dinarjev občinske kulturne skupnosti. Ostali denar so zbrali v svojem okolju. Nekaj nad 36 tisoč dinarjev so prispevali rojaki, ki živijo v drugih krajih. Domačini so opravili 21.800 prostovoljnih delovnih in 1100 strojnih ur. Lastniki gozdov so darovali 80 kubičnih metrov lesa. Načrt za dom je zastoj naredil docent na fakulteti za

Foto: arhiv Branka Filipiča

arhitekturo v Ljubljani profesor Dušan Moškon, pri ureditvi odra pa je pomagal Božidar Horvat z RTV Ljubljana.

Vse te podatke je novinar (tudi Obrežanec) zagotovo povzel iz govora ob otvoritvi. Govornik je bil predsednik gradbenega odbora Anton Marčec. V govoru je omenil, da je bilo včasih na gradbišču tudi sto in več ljudi. Zraven članov društva je bila v veliko pomoč in najbolj množično udeležena mladina. V govoru je omenil tudi nekatere posameznike, čeprav so se pred otvoritvijo dogovorili (to vem iz zanesljivega ustnega vira), da po imenu ne bodo omenjali nikogar. Predlog za imenovanje posameznikov je podal Janko Mihorič. Govorniku pa se je zgodilo, da je zagotovo

nehote pozabil omeniti obrtnika Avgusta Čavničarja. Pohvalil pa je Branka Filipiča, Janka Mihoriča, Otilijo Kolarič, Ivana Lukmana in Janka Rakušo. V članku pa je zapisano: »Pri tem je treba posebej omeniti domače obrtnike, ki so brezplačno odstopili svoje delavnice pa tudi sami pomagali izdelovati razne predmete, ki so jih potrebovali pri gradnji ali opremljanju doma. Pri gradnji doma so pomagali tudi prebivalci vasi Šalovci.« Tudi naslednji odstavek bom dobesedno prepisala iz članka v časopisu.

»Dom je predal namenu pionir Radovan Aleksič, učenec 1. razreda osnovne šole. Ob tem so vaščani povedali, da na ta način simbolično predajajo svoje delo bodočim rodovom, ki naj pod Titovo zastavo razvijajo svojo kulturo in drugo dejavnost v smislu bratstva in enotnosti narodov in narodnosti Jugoslavije.«

Dom kulture v Obrežu je bil v tistih časih res tedensko »oblegan«. Da pa bi ga ohranjali v dobri »kondiciji«, so ustanovili Odbor za upravljanje z Domom kulture. Janko Mihorič je bil res predan član in predsednik tega odbora. Vsi se mu najlepše zahvaljemo.

Za konec pa samo še to. Nič ni narobe, če gojimo še naprej bratstvo in enotnost. V obreškem domu kulture delamo tako.

Tatjana Ozmec in Silva Kovačec, voditeljici skupine

Skupina Središka jesen v letu 2020

Skupina starih ljudi za samopomoč Središka jesen v letu 2020 obeležuje enajstletno neprekinjeno delovanje. Letošnje leto nam je že v spomladanskem času prineslo spremembe v delovanju skupine zaradi ukrepov, v katerih se je znašlo celotno prebivalstvo. Redna mesečna srečanja smo morali prekinili zaradi epidemije, a ostale smo povezane. Naše vezi so se ohranile in delovati smo pričele preko telefona. S članicami smo se individualno tedensko slišale, si prisluhnile, se spodbujale in si druga drugi bile v oporo. Toplejši meseci so nam ponovno omogočili druženja in tako smo izpeljale naš vsakoletni izlet.

Vedno se odpravljamo v različne kraje, da jih raziščemo in spoznavamo njihovo zgodovino, pogledamo si kulturne znamenitosti kraja, ki ga obiščemo. Letos nas je pot vodila proti Svetemu Tomažu. Najprej smo se ustavile v Koračicah, kjer smo si ogledale cimprano hišo Brumen, od koder je lep pogled proti Svetemu Tomažu in farni cerkvi. Pot smo nadaljevale do cerkve Svetega Tomaža in si v njeni okolici privoščile dopoldansko kavico. Odpravile smo se proti Medgeneracijskemu centru, kjer smo si ogledale zunanost enote ter okolico. Žal si notranjosti nismo mogle ogledati. Poklepetale pa smo s tistimi stanovalci, ki so se zadrževali na balkonu. Nadaljevale smo proti Gradiščem, kjer ima družina Viher majhen arboretum. Pri njih je v vsakem letnem času lepo, saj se po njihovih vrtovih bohotijo razne zimzelene in cvetoče okrasne rastline, drevesa, grmovnice in tudi nekaj začimbnic. Občudovale smo lepoto rastlinja in vonjale omamno dehteče cvetove, kar je bil pravi balzam za dušo. Družini Viher se zahvaljemo za gostoljubje in vodenje

skozi njihove vrtove. Dan se je prevesil že v popoldan in potrebno je bilo poskrbeti še za naše lačne želodčke. Ustavile smo se pri Savskem ribniku, kjer smo imele kosilo. Občudovale smo ribnik, mirno naravo in uživale v hrani, kar nam je dalo novih moči in zagona za naprej.

Skozi poletje naša skupina ni počivala, ampak smo se tedensko srečevale ob skodelici kave. Tako smo nadoknadile tisti izgubljeni fizični stik v spomladnih mesecih in predvsem tudi zato, ker nismo vedele, kaj nam bo ponovno prinesla jesen. Izkazalo se je, da smo se prav odločile, saj se je epidemiološka slika kmalu poslabšala. Tako smo ponovno prisiljene ostati povezane in skupaj ohranjamo stike in delovanje preko telefona. Naša skupina ostaja trdna in povezana kljub spremembam in načinu življenja, ki nam ga je prinesla epidemija. Nismo obupale in nemoteno delujemo naprej, pa čeprav le virtualno, kar je v današnjih časih moderno.

Življenjska zgodba

Sedel je na pločniku in jokal, deček enajstih let. Zraven njega je bil majhen psiček, ki mu je s svojim jezičkom z objokanega lica brisal solze. Prizor je bil ganljiv. Nisem mogla kar tako mirno mimo njega, ne da bi ga vprašala, kaj mu je, da tako joka. Se je mogoče izgubil pa ne ve dalje, je kaj drugega?

Odgovoril mi je: »Mame nimam več, umrla mi je. Jaz pa bi ji rad prižgal svečko, a nimam denarja, da bi jo kupil. Tudi lačen sem, a ne kruha, temveč mamine nežne roke, ki bi me pobožala in me ljubeče stisnila na prsi. Tega sem lačen, čeprav vem, da se to ne bo nikoli več zgodilo.«

Vprašam ga, ali je sam ali še ima koga, ki bo skrbel za njega.

»Ne, nisem sam. Imam tudi očeta, ki pa svojo žalost in bolečino ob izgubi svoje žene, moje matere, utaplja v alkoholu tu za mano v gostilni. Ja, ostala sva sama z bolečino v srcu, s spoznanjem, da mame ne bo nikoli več. Zato bi ji rad prižgal svečo in ji rekel: MAMA, hvala ti, da si bila, da si bila moja mama, moj angel varuh.« Nisem mogla več do besede, obrnila sem se, fantiču stisnila v dlan denar za svečo in se poslovila. To je resnična zgodba, to je dogodek z ulice, ob katerem človek ne more ostati malodušen, in takih dogodkov je še veliko.

Božični večer je bil nežna pesem,
ki se je kot šal ovila okoli vratu
in ni ogrela le telesa, temveč tudi srce
ter ga napolnila z melodijo, ki bo
trajala večno.

Trenutki, ki nas na koncu leta raznežijo in toplo grejejo, so trenutki, ki vam jih želimo v novem letu.

**ČEBELARSTVO
BORKO**

Borko Boris
Obrež 61
2277 Središče ob Dravi
Tel: 041 460 299

Novo leto je čas, ko v odsevu misli drsijo slike preteklega časa. Pa se je treba samo obrniti in pred nami se odpre mavričen sijaj prihodnosti.

DTV Partizan Središče ob Dravi

Naj vam novo leto prinese nove začetke in nove cilje. Na tej poti naj ne bo veliko ovir, le-te pa naj predstavljajo izziv. Želimo vam prijetne božično-novoletne praznike v objemu vsega lepega ter **SREČNO 2021**.
Konjensko društvo Središče ob Dravi

Upravni in nadzorni odbor Društva upokojencev Središče ob Dravi

V spomin

Janko Mihorič se je rodil leta 1934 v Stročji vasi pri Ljutomeru v zavedni slovenski družini, kjer je bilo pet otrok. Janko je bil najstarejši. Njegovo otroštvo bi bilo veliko lepše, če ga ne bi zaznamovala druga svetovna vojna. Verjetno je tisti čas – čas vojne in po njej – v veliki

meri oblikoval značaj mladega fanta in ga naredil takšnega, kot smo ga poznali. Skromnega, izjemno delavnega, dobrosrčnega in uglajenega človeka.

Kot enega prvih traktoristov v fistem času ga je pot zanesla dobesedno s trebuhom za kruhom v takratno Kmetijsko zadruho Obrež. Kot izjemno bister fant, profesionalni voznik, je upravljal praktično z vsemi stroji – od gasilskega avtomobila do prvega kombajna. Kasneje se je kot voznik zaposlil v trgovskem podjetju Zarja v Ormožu. V Obrežu si je ustvaril tudi družino.

Janko, delaven kot je bil, se je hitro aktivno vključil v vse aktivnosti in dela, ki so bogatila naš kraj, in njegovim prebivalcem lepšala življenje. Z gotovostjo lahko trdimo, da ni bilo večje delovne akcije v takratni Krajevni skupnosti Središče, kjer ni tako ali drugače pomagal. Velikokrat pa je bil ravno on gonilna sila, saj je s svojim zgledom pritegnil še druge. Tako ga najdemo pri izgradnji Kulturnega doma Obrež, pri asfaltiranju cest, pri obnovi Sokolane, pri izgradnji mrliške vežice in še bi lahko naštevali. Od leta 2000 do 2012 je kot predsednik vodil Društvo upokojencev Središče. Opravljal je tudi naloge predsednika Vaškega odbora Obrež in podpredsednika sveta Krajevne skupnosti Središče. Povsod, kjer je deloval, je svoje delo opravljal resno, zavzeto ter spoštljivo do drugih.

Hvala ti, Janko, za vso tvoje delo, ki si ga opravil za skupno dobro, ne da bi za to zahteval posebno plačilo.

Alenka Horvat, Društvo upokojencev Središče ob Dravi

Poslavlja se leto, ki bi ga radi hitro pozabili

Leto se počasi izteka in v Društvo upokojencev Središče ugotavljamo, da smo zaradi korone vsi že psihično izčrpani, saj se praktično ne dogaja nič, kar bi nas veselilo. Upokojenci večino časa preživljamo doma, sami, brez obiskov in druženja s prijatelji. Vendar moramo biti optimistični in upati, da se bo ta mora v prihodnjem letu končala.

Ko smo v začetku meseca marca imeli občni zbor, nismo niti v sanjah pričakovali, da je bila to naša zadnja sobota, ki smo jo preživeli skupaj brez omejitev. Postavili smo si nove načrte, ki bi jih zagotovo izvedli, če bi bilo to mogoče, vendar se je vse skupaj obrnilo na glavo. Veselili smo se občinskega praznika, na katerem bi sodeloval pevski zbor in športniki, prijaviteli smo se kot organizatorji izbirnega tekmovanja Spodnjega Podravja za državno prvenstvo v kegljanju, kjer smo bili izbrani. Veselili smo se piknika, izletov, letovanja na Hvaru in še mnogih drugih dogajanj. Nekaj pa smo le postorili – to, kar so nam dopuščali pogoji, ki jih je

narekoval NIJZ. Ker nam je letovanje na Hvaru bilo onemogočeno, smo se prijavili za letovanje v hotelu Delfin v Izoli v mesecu decembru, kjer bi izkoristili turistične bone, pa nam je tudi to odpadlo. Sedaj smo predstavili letovanje na prihodnje leto, in sicer od 1. do 7. 3. 2021. Upamo, da se bo stanje s korono do tedaj izboljšalo. Če bi kdo imel željo, da se nam pridruži, lahko pokliče našo tajnico Romano, ki vam bo dala vse informacije.

Kegljači smo še trenirali pod posebnimi pogoji, dokler so to omogočali predpisi. Tudi kegljišče smo uredili s pomočjo Občine Središče, za kar se kegljači in društvo najlepše zahvaljujemo. Ponosni smo, da imamo kegljišče, ki nam ga zavida marsikatero društvo, kegljači pa se bomo potrudili, da bomo uspešno tekmovali in ga vzdrževali. Zahvaljujemo se tudi Matiji Bratuši, ki nam je na kegljišču postoril veliko drobnih lesenih izboljšav.

Prostovoljke in prostovoljci v projektu Starejši za starejše tudi nismo naredili vsega, kar smo si zadali. Kolikor smo imeli možnost, smo obiskovali starejše, saj so tudi prostovoljci med rizičnimi osebami. Nudili smo manjšo pomoč, če so jo potrebovali: prinašanje iz trgovine, lekarne in prevoze, saj so tudi prevozniki večinoma upokoјenci. Starejšim pa smo nudili tudi telefonski pogovor.

Ker pa se bližajo novoletni prazniki, smo se v društvu odločili, da sami izdelamo voščilnice in jih pošljemo našim članom. Za pomoč pri izdelavi voščilnic se zahvaljujem Miri Gajšek, Veri Črček, Tiliki Majč in Ivici Raušl, ki so mi pomagale, da bodo voščilnice pravočasno prišle do naslovnikov.

Ob koncu bi vsem članom društva in občanom središke občine zaželela srečno in zdravo leto, ki nam prihaja naproti. OŠTANITE ZDRAVI!

mag. Jasna Munda, ravnateljica

OŠ Središče ob Dravi postala NAJ KULTURNA ŠOLA LETA 2020 v kategoriji »MALE ŠOLE IN PODRUŽNIČNE ŠOLE«

Naša šola se od letošnjega septembra ponaša z laskavim nazivom Naj kulturna šola leta 2020, kar je še eden od nazivov, ki smo jih kot šola in vrtec pridobili v zadnjih letih na različnih področjih našega dela.

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti je OŠ Središče ob Dravi razglasil za NAJ KULTURNO ŠOLO LETA 2020 v kategoriji »MALE ŠOLE IN PODRUŽNIČNE ŠOLE«. Slovesna podelitev tega naziva je bila v ponedeljek, 28. septembra 2020, na zaključni prireditvi projekta »Kulturna šola« v Mestnem muzeju v Ljubljani. Priznanje je z veseljem in s ponosom prevzela ravnateljica, mag. Jasna Munda. Prireditve sta se udeležila in se veselila z nami tudi središki župan, Jurij Borko, in Barbara Podgorelec, vodja Območne izpostave Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti.

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti je s podelitvijo tega naziva potrdil naše delo na kulturnem področju, saj omogočamo učencem ustvarjanje in poustvarjanje na različnih kulturnih področjih, kot so: vokalna glasba, folklorna dejavnost, lutkovna dejavnost, gledališka dejavnost, plesna dejavnost, likovna dejavnost, literarna dejavnost, filmska dejavnost, multimedijaska dejavnost in instrumentalna glasba. Vsak učenec ima možnost in priložnost v tem pestrem naboru dejavnosti najti nekaj zase. Z aktivnim sodelovanjem na kulturnem področju lahko otrok prepozna in razvija svoje talente, razvija svoje interese, si oblikuje podobo o samem sebi, razvija svoj vrednostni sistem in oblikuje svojo osebnost. Ob vsem

tem pa lahko rečemo, da razvija tudi svojo srčno kulturo.

Zavedamo se, da imajo pri delu z učenci pomembno vlogo njihovi učitelji in mentorji, zato veliko pozornosti namenjamo njihovemu stalnemu strokovnemu izpopolnjevanju na vseh področjih, tudi na kulturnem.

Trudimo se, da pri učencih razvijamo vrednote medgeneracijskega sodelovanja. Priložnost za to nam daje tudi delo na kulturnem področju. Kot primere takšnega sodelovanja lahko izpostavimo npr. lanski skupni nastop mladinskega pevskega zbora šole in pevskega zbora Društva upokoјencev Središče ob Dravi na »Odru sožitja« v Ljubljani, nastope učencev na sprejemu starejših občanov ob občinskem prazniku in nastope v Centru starejših občanov Ormož.

Naše kvalitetno in obsežno delo na kulturnem področju se odraža tudi v uspehih in dosežkih učencev na različnih tekmovanjih, natečajih, strokovnih srečanjih in revijah. Opazimo pa ga lahko tudi na nastopih in prireditvah, ki jih organiziramo sami ali pa na njih sodelujemo. To so npr. prireditve Pozdrav pomladi, že tradicionalne vsakoletne prireditve učencev 9. razreda, občinske proslave ob slovenskem kulturnem prazniku, nastopi na različnih prireditvah ob občinskem prazniku, božično-novoletni bazar, nastopi v Centru starejših občanov Ormož, vsakoletne šolske prireditve ob zaključku šolskega leta, nastopi na folklornih

večerih KD Obrež, sodelovanje na pustnih karnevalih v domačem kraju in v Ormožu, nastopi na prireditvah različnih društev v kraju in drugo.

Iz vsega naštetega lahko povzamemo tudi to, da je šola pomemben del kulturnega življenja našega kraja. Z vzpodbujanjem učencev, da so aktivni na različnih kulturnih področjih, pa prispevamo tudi svoj delež pri vzgoji »podmladka«, ki se že v času osnovnošolskega izobraževanja ali po njem vključi v delo kulturnih skupin ali društev v občini.

To priznanje in naziv sprejemamo kot zavezo, da se bomo še naprej trudili pri delu z učenci na kulturnem področju, in kot dokaz, da kultura na naši šoli živi in bo živela še naprej.

Hvala vsem, ki nam pri tem pomagata, nas spodbujata in podpirata. Tudi vi ste del našega uspeha.

Nina Kostric

Dan ustvarjalnih dejavnosti

Prvi oktobrski ponedeljek vsako leto naznani začetek posebnega tedna – tedna otroka. Za učence v dneh, ki so posvečeni prav njim, vedno načrtujemo zanimive vsebine. Tako smo letos izvedli poseben kulturni dan: dan ustvarjalnih dejavnosti. Na ta dan smo spoznavali delčke dveh različnih svetov: našo lokalno tradicijo ter tradicijo daljne dežele Indije.

Kulturni dan smo izvedli v sodelovanju s Pokrajinskim muzejem Ptuj - Ormož (v okviru projekta »Rokodelstvo – priložnost tudi za mlade«) ter Carrrom društvom Maribor.

V prvem delu smo spodbujali ohranjanje rokodelske kulturne dediščine in širili tradicionalna rokodelska znanja in veščine. Za dosego teh ciljev so se učenci seznanili z nekaterimi rokodelskimi dejavnostmi, spoznali naše domače rokodelce, njihovo delo ter izdelke in se tudi sami preizkušali v rokodelskih spretnostih. Naši gostje rokodelci so učencem predstavili postopek pletenja košare (Karl Paušner), brušenje in klepanje kose (Jože Rakuša), izdelovanje brezove metle (Jože Šnajder, Vlado Borko) ter izdelovanje umetnega cvetja (Vesna Žerjav, Danica Perger, Romana Suhodolčan).

Drugi del dneva je bil namenjen spoznavanju igre carrom. Carrom oz. indijski prstni biljard velja za enega najpopularnejših indijskih športov. Igra pomaga razvijati občutek za taktiko in geometrijo. Igra se na leseni plošči kvadratne oblike s »strikerjem« iz trde plastike in z žetoni iz lesa. Namen igre je, da s »strikerjem« potopimo žetone in kraljico v eno izmed

štirih lukenj, preden to uspe našemu nasprotniku. Kraljica je rdeči žeton, ki je ob začetku igre postavljen na sredino plošče. Carrom lahko igrata dva posameznika drug proti drugemu ali pa štirje posamezniki, ki se razdelijo v dve ekipi. Na delavnici so učenci spoznali pravila carroma ter osnovne udarce, v igri pa so se preizkusili tudi sami.

Učenci so s pomočjo učiteljev na koncu strnili vtise in pripravili priložnostno razstavo. Dan je bil lep in pester, širili smo si obzorja in spoznavali kulturno dediščino, ki jo je vredno in potrebno ohranjanje. Še enkrat velja zahvala vsem našim gostom, ki so se prijazno odzvali povabilu in z nami podelili svoja znanja in izkušnje.

Olga Daljavec

Tradicionalni slovenski zajtrk 2020

Tudi letos smo na OŠ Središče ob Dravi tretji petek v novembru, in sicer 20. 11. 2020, obeležili dan slovenske hrane in spremljajoči Tradicionalni slovenski zajtrk (TSZ), ki je bil letos že jubilejni, deseti po vrsti.

Glede na epidemiološke razmere se letošnji Tradicionalni slovenski zajtrk s sloganom »Zajtrk z medom – super dan!« ni izvedel v šoli, kot se je v preteklih letih.

Učenci so preko spletne strani šole dobili navodila za pripravo zajtrka doma z izbranimi živili, in sicer s kruhom, z maslom, mlekom, medom in jabolkom.

Za učence od prvega do sedmega razreda je bil organiziran naravoslovni dan. Vsebine so bile namenjene pomenu zajtrka v prehrani in lokalno pridelani hrani.

Fotografije zajtrkov, ki so jih učenci pripravili doma.

SREČNO 2021!

Staro leto bo
minilo,
zadnje dalo bo
darilo:
up na lepše,
boljše čase,
ki le dobro
vleče nase.

Kolektiv
Osnovne šole
Središče ob Dravi in
Vrtca Navihanček

Prispevki učencev

Martinovanje

Martinovanje je ljudski praznik, ki ga praznujemo 11. novembra. Praznujemo ga, ker mošt postane vino. Nekoč so martinovo praznovali tako, kot danes praznujemo pust. Oblačili so se v redovnike, škofe Martine, patre in druge like, ki naj bi simbolizirali slovensko kmečko prebivalstvo. V takšnih opravah so hodili po vinogradih in tam izvajali določene rituale. Danes poteka martinovanje v glavnem z druženjem družine in prijateljev, znancev. Običajno jemo pečeno raco ali gos, priloga so mlinci in rdeče zelje, za piko na i pa še novo mlado vino. Med drugim so nekoč s preučevanjem barve kosti martinove gosi napovedali, kako ostra bo zima, napoved prihodnje letine pa je pripadala jabolku. Tega so z zelišči postavili na sod in če se je jabolko lepo posušilo, je to kazalo na dobro letino.

Nino, 5. razred

Zima

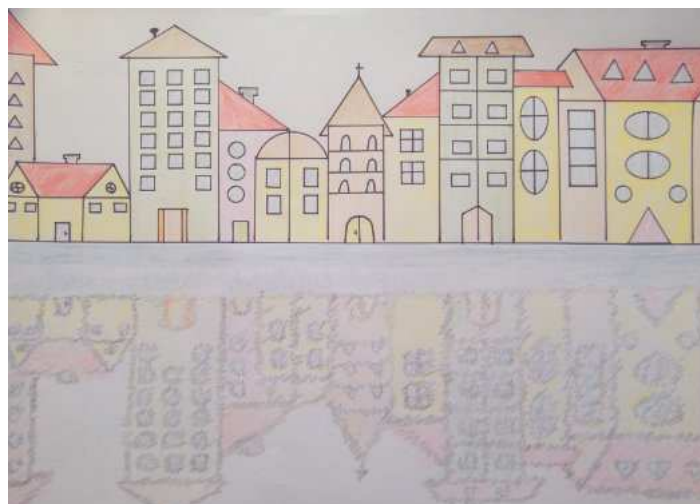
Vsako leto ob istem času
čakamo na zimo našo.
V velikem mestu sredi parka
vije se zima starka.

Vsa ozebla od zmrzlin in
z njo pride ves njen tim.
Malo mraza, malo ivja,
tu ledeno, tam sneženo,
vse povprek mrzel veter dirja,
skozi vsako luknjo sneg pihlja.
Vse je belo in blešččeče,
otroci skačejo od sreče.

Vse do marca se bo vila in snežila,
mrzlo vreme nam delila.
A ko pomlad se prikaže,
sonce zimo prepodi
in nam v naravo se spet mudi.

Kaja, 5. razred

Sanjajte, karkoli vam srce poželi!
Zaupajte v svojo moč, ki je skrita v vas!
Z veseljem zaključite obdobje tega leta,
da boste v novo vstopili z mnogo
pozitivne energije!

Simetrija v vodi (Zala, 5. razred)

Martinovanje

O praznovanju in čaščenju sv. Martina kroži več zgodb. Ta, ki sem jo slišala jaz, pripoveduje o razposajenem Martinu, ki je iz kleti ukradel mošt. Malce se je napil in se skril v hlev med gosi in race. Race in gosi so nato močno gagale in gospodar je šel preverit, kaj se dogaja. Gospodar je našel Martina pijanega. Kar nekaj časa se je ukvarjal z njim, ga kregal in mu pridigal. Med tem časom pa se je mošt spremenil v vino.

Gosi in race so torej Martina izdale, zato so ob praznovanju na mizi kot pečenke, zraven pa jemo še rdeče dušeno zelje in kuhane mlince. Ne pozabimo na pečena jabolka in hruške ter dobro kapljo vina.

Nastja, 5. razred

Tatjana Kostanjevec, Marinka Kolarič Lašič, podjetje Ahac, d. o. o.

Ahacu IFS Global Markets Food potrdilo o skladnosti

Certifikat standarda IFS Global Markets Food, katerega imetnik je postal proizvodni obrat slovenskega podjetja Ahac, d. o. o., v poslovni enoti v Središču ob Dravi, je dragocena pridobitev za njihovo podjetje, saj odseva njihovo uspešnost in trajno usmeritev k profesionalnemu in doslednemu načinu izvajanja njihove dejavnosti.

Izdelki Droga, pasterizirana vložena zelenjava in omake, ter drugi izdelki, ki se proizvajajo pod okriljem slovenskega podjetja Ahac, d. o. o., v poslovni enoti Središče ob Dravi, so potrjenega certificiranega standarda varnosti in kakovosti, skladno z najzahtevnejšimi globalnimi merili.

Certifikat IFS Global Markets Food, ki so ga prejeli, potrjuje njihovo zavezanost najvišjim standardom v proizvodnji hrane ter skrb za kakovost izdelkov in s tem zdravje potrošnikov. So simbol stalne zavezanosti podjetja Ahac odličnosti, trajnosti in zanesljivosti ter jim omogočajo nenehno izboljševanje sistema zagotavljanja varnosti njihovih izdelkov.

V PE Središče ob Dravi še poteka sezona predelave vrtnin 2020. Tako bo do konca januarja 2021, ko bomo zaključili s pakiranjem rdeče pese, zadnjega artikla sezonskega značaja. Glede na letni čas smo napolnili kozarce s kisló repo in z zeljem ter s šampinjoni v kisu, ki so, prelití z bučnim oljem, nepogrešljivi na praznično obloženi mizi.

Marinka Vnuk, Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož

Vrata splošne knjižnice ostajajo odprta

Iztekaajoče se leto 2020 bomo kulturne in vzgojno-izobraževalne ustanove še dolgo pomnile po strogih ukrepih, omejitvah in zapiranjú vrat zaradi širjenja virusa covid-19, a tudi po pozitivnih rečeh: za knjižnice je to izziv iskanja poti, kako tudi v času epidemije omogočiti uporabnikom dostop do čim več svojih storitev in poskrbeti, da so in bodo naša vrata, tudi v Krajevni knjižnici Središče ob Dravi, ostala odprta.

Knjižne police še naprej (do morebitne nove prepovedi, o kateri vas bomo v tem primeru obvestili) ostajajo dostopne vsem obiskovalcem. V času razglašene epidemije pa kljub temu po priporočilih NIJZ svetujemo, da se, kolikor je to možno, poslužujete brezstične izposoje, torej, da gradivo naročite vnaprej in ga v knjižnici le prevzamete, ter da gradivo naročate oz. rezervirate ter podaljšujete roke vrnitve po telefonu, e-pošti ali v Moji knjižnici. Zraven gradiva v fizični obliki pa vam nudimo tudi gradivo, vsebine in storitve, do katerih lahko dostopate tudi izven knjižničnih prostorov.

Vsem članom knjižnice so brezplačno dostopne e-knjige na spletnem portalu Biblos, kjer smo zbirko v letošnji jeseni še nadgradili z nakupom novih naslovov. Novost so zvočne knjige, ki jih lahko poslušate preko mobilne aplikacije Audibook na svojih pametnih telefonih, od pravljic za najmlajše do romanov za odrasle uporabnike. Na spletni strani knjižnice najdete tudi številne elektronske vire, ki jih lahko uporabljate in raziskujete s prijavo s številko članske izkaznice in z geslom, ki ga uporabljate za storitev Moja knjižnica. Tudi za plačilo članarine ali zamudnine vam ni potrebno več v knjižnico – vse lahko uredite od doma s spletnim plačilom v Moji knjižnici.

Konec novembra, ko smo praznovali teden splošnih knjižnic, smo se potrudili, da vsem občanom občin Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž približamo naše enote in njihovo delovanje. Za vse, ki bi v tem predprazničnem času želeli svojim najbližjim podariti kaj posebnega, pa smo pripravili darilni bon. Knjiga v

fizični in elektronski obliki namreč tudi v tem času še vedno ostaja nepogrešljivo sredstvo za bogatenje duha in najpomembnejši člen v izobraževalnem procesu, knjižnica pa ponuja skoraj neskončne možnosti iskanja informacij in virov, pridobivanja znanja, razvijanja lastnih bralnih in ustvarjalnih sposobnosti, širjenja obzorja, pa tudi uporabo sodobnih tehnologij. Za več informacij vas vabimo, da se oglasite v knjižnici ali pa obiščete našo spletno stran <http://orm.sik.si>.

Splošna knjižnica v Središču ob Dravi je letos obeležila že sedmo leto svojega delovanja. V prostorih osnovne šole se je v tem času izposodilo več kot 20 tisoč enot gradiva, izvedenih je bilo 62 pravljčnih uric, številne bibliopedagoške ure, ustvarjalne delavnice, literarni večeri z gosti, kot so Tone Partljič, Lev Detela, Feri Lainšček in Helena Srnc, zanimiva potopisna in druga predavanja. Knjige in branje smo približali številnim mladim in malo manj mladim obiskovalcem, jim priskrbeli prostor, v katerem se lahko družijo, preživljajo prosti čas in zase najdejo kaj, kar jim lahko

popestri vsakdan. Hvala, da ste bili in ostajate z nami, in še naprej prav lepo vabljeni v našo družbo!

Foto: Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož

Samo Žerjav

Po sledih središkega kina (1.del)

»Fela je reko: U redu.« Ta stavek sem doma od očeta slišal vsaj 100-krat, preden sem se končno odločil, da ga vprašam, le kaj to pomeni.

»Pamanof« Fela je v 50., 60. in 70. letih opravljal zelo pomembno funkcijo v takratnem središkem kinu (ki je, kot vemo, deloval v Orlni): prodajal je namreč vstopnice. Za vstop v kino je bil odgovoren »Grdakof« Ciril, ki je preverjal veljavnost vstopnic. In zabava se je začela. V kinu je bilo prostora za dobrih 200 obiskovalcev – 120 v parterju in 84 na balkonu. Filme je ves čas, od odprtja do zaprtja kina, vrtel Rajhov Franček, ki je imel s celotnim procesom ogromno dela in veliko odgovornost. O pomenu kina v manjših podeželskih sredinah v časih, ko ljudje še niso bili prikovani na televizijske zaslone in mobitele, ne gre izgubljati besed. »Srjanci« in okoliški ljudje so to obliko preživljanja prostega časa enostavno oboževali. Delujoč kino je bil dolga leta simbol naprednega in od klasičnega podeželskega okolja rahlo odstopajočega Središča. Lahko bi rekli, da je predstavljal enega od urbanih elementov kraja. Zanimiva je bila pot, po kateri so filmski koluti krožili po kinematografih po Sloveniji. Vsake toliko so ga namreč pripeljali po železnici, od tam je bil pripeljan do dvorane. Prva predstava je bila v soboto zvečer, druga (z drugim filmom) pa v nedeljo popoldan – in ta film so za slovo zavrteli še isti dan zvečer. In tako so filmski kolut lahko

mirno poslali naslednjemu kinooperaterju v drug kraj. Večina obiskovalcev je imela rezerviran celoletni abonma za vse filme. Stkalo se je ogromno spominov, prijateljstev, zvez.

Zgodbe o središkem kinu bi bilo vredno raziskati in predstaviti v obliki kakšnega trajnega zapisa. Tale decembrski članek naj bo le uvod. Na temo središkega kina pa »se beremo« naslednjič – v spomladanski številki Sredice.

Zaprašen projektor v prostorih kina

Kaj sploh še reči o nogometnem letu 2020?

Jasno je, da tokratno oglašanje s Trat ne bo dolgo. Novo tekmovalno sezono 2020/2021 so prekinile znane razmere. Prav je, da izpostavimo odlični zaključek članskega moštva, ki je po ne ravno bleščečem uvodu v sezono naposled pokazalo, da zna in zmore! Pogled na lestvico je lep, kaj drugega reči. Izplen derbija z do sedaj nepremagano Grajeno na domačem terenu spomladi bo pokazal, če lahko trener Zemljič računa na boj za vodilno pozicijo v 1. MNZ Ptuj.

Naša mladina je že tako dolgo prikovana na računalnike zaradi šolanja na daljavo, da lahko upravičeno domnevamo, da bo to ugodno vplivalo na povečan igralni in tekmovalni elan, ko se, seveda, zadeve normalizirajo. Fante iz vseh mlajših selekcij velja pohvaliti za dobro odigran jesenski del, optimizma ne manjka. Dodajamo še, da je Nogometni Klub Središče prvič v svoji zgodovini prišel do šalov, ki jih lahko naročite še vi (pri avtorju tega članka)!

Uvrstitev	Klub	Tekem	Zmag	Neodločeno	Porazov	Goli	Točke	Premik
1.	Grajena ANpro	7	6	1	0	33:10	19	○
2.	NK Središče	7	4	1	2	18:10	13	▲
3.	NK Tržec	7	3	3	1	16:9	12	▼
4.	Majšperk picerija Špajza	7	3	1	3	17:15	10	▼
5.	Ormož	7	2	4	1	10:9	10	○
6.	Rogoznica Slofin	7	2	1	4	16:17	7	○
7.	NK PODLEHNIK	7	2	1	4	9:18	7	○
8.	Hajdoše	7	0	0	7	5:36	0	○

Dragi občani, vam pa v imenu Upravnega odbora NK Središče vse dobro v novem, normalnejšem letu, ki prihaja! Naj bo polno nasmehov, topline, iskivosti pa tudi športnih užitek!

Dr. Nataša Lilek, Čebelarstva zveza Slovenije

Cvetni prah – koristen dodatek naši prehrani

Čebelji pridelki že od nekdaj slovijo kot naravna in zdrava živila. Najbolj poznan čebelji pridelek je seveda med, čebele pa v naravi nabirajo tudi cvetni prah. Cvetni prah ali pelod je mikroskopska struktura, značilna za vsako cvetočo rastlinsko vrsto, predstavlja pa osnovo za spolno razmnoževanje rastlin. Čebele imajo v naravi posebno nalogo, saj je njihovo telo oblikovano tako, da lahko prenašajo cvetni prah z rastline na rastlino. Temu pravimo opravevanje, ki je bistvenega pomena za ohranjanje biotske pestrosti, pridelavo sadja in zelenjave ter tudi drugih kulturnih rastlin, pomembnih v prehrani ljudi in živali. Cvetni prah čebele nabirajo tudi za lastno prehrano. Drobna mikroskopska zrna lepijo med seboj in oblikujejo drobni grudici, ki ju na posebnem mestu, ki se imenuje košek in se nahaja na njihovih zadnjih nožicah, prinesejo v panj. Sočasno lahko nosijo le dve taki grudici. Cvetni prah za čebele predstavlja vir številnih hranilnih snovi, ki so pomembne za življenje čebelje družine. **Brez cvetnega prahu čebelje družine ne bi preživele, kar nakazuje na njegovo resnično vrednost.** Vsebuje ogljikove hidrate, prehransko vlaknino, beljakovine, aminokisliline, maščobe in maščobne kisline, elemente, vitamine in druge funkcionalne spojine. Vse to so snovi, ki jih v svoji prehrani potrebujemo tudi ljudje. Zaradi ugodne hranilne sestave in uporabe v prehrani ljudi čebelarji čebelam odvzamejo del cvetnega prahu. Na vhode v čebelje panje namestijo naprave, ki se imenujejo osmukalniki, in ob prehodu čebel skozi te naprave jim grudice cvetnega prahu odpadejo v zbirni predalček. Tako pridobljenemu cvetnemu prahu, ki se tudi največ

uporablja v prehrani ljudi, pravimo **osmukanec**, vendar to poimenovanje ni zelo pogosto.

Hranilna vrednost cvetnega prahu osmukanca je različna in je odvisna tudi od botaničnega porekla cvetnega prahu, saj je navadno končni pridelek mešanica grudic cvetnega prahu različnih barv. V Sloveniji v večini pridelujemo mešan oz. večvrsten cvetni prah. Dobite ga lahko pri slovenskih čebelarjih, saj velja, da je **najbolje uživati čim bolj svež cvetni prah osmukanec iz okolja, v katerem živimo.** Pomembno je, da ga ustrezno shranimo. Če ga uživamo v svežem stanju, je shranjevanje v hladilniku ali zamrzovalniku nujno potrebno, saj je svež cvetni prah osmukanec mikrobiološko občutljivo živilo. Cvetni prah osmukanec, ki ga pridelajo čebele, naj ne bi povzročal alergij, saj ga zaužijemo. Vseeno pa se ljudem, občutljivim na cvetni prah, pred prvo uporabo priporoča previdnost in se svetuje, da ga začnejo uživati postopoma v manjši količini, ki jo vsakodnevno povečujejo. **Priporoča se, da**

na dan zaužijemo eno do dve jedilni žlici cvetnega prahu, lahko pa tudi več. Najbolj se priporoča, da ga pred uživanjem namočite v tekočino. To je lahko voda, mleko, sadni ali zelenjavni sok, lahko ga namočite v jogurt, kisló smetano ali pa z njim posujete različno sadje, ga uporabite kot sestavino v sadni solati ali pa ga kombinirate z medom, s sladoledom, kosmiči itd. Načinov uživanja je veliko in si jih lahko prilagodite svojemu okusu.

Cvetni prah osmukanec je primeren za uživanje v vseh življenjskih obdobjih. Vključujemo ga lahko v prehrano otrok od 1. leta starosti naprej, koristen je pri vegetarijanski prehrani, zaradi nizke energijske vrednosti pa ga lahko uživajo tudi sladkorni bolniki. Uživa se ga neprekinjeno od enega do treh mesecev, kar lahko večkrat na leto ponovimo.

Cvetni prah osmukanec je bogat vir hranilnih snovi. Še posebej izstopa po visoki vsebnosti prehranske

vlaknine, ki je pomembna za normalno delovanje našega prebavnega sistema, vsebuje tudi nekatere za delovanje našega organizma **nujno potrebne elemente** (kot so npr. kalij, magnezij, kalcij, fosfor, železo, mangan ...). Vsebuje **vitamine A, D, E, vitamine skupine B in vitamin C** ter tudi **fenolne spojine**, v največji meri flavonoide, ki lahko delujejo kot potencialni antioksidanti.

Zaradi številnih funkcionalnih sestavin je cvetni prah osmukanec predmet številnih raziskav, ki nakazujejo na njegovo antioksidativno, protivnetno, protialergijsko in protimikrobno delovanje. **Ugodno naj bi vplival tudi na imunski sistem**, saj njegovo uživanje vpliva na **povečanje odpornosti organizma**. Priporočajo ga pri podhranjenosti, pomanjkanju energije, apatičnosti ter za povečanje fizične in psihične sposobnosti. Največji dokazan terapevtski učinek klinične vrednosti je zmanjšanje simptomov pri benigni hiperplaziji prostate. Študije, narejene na živalskih modelih, so pokazale, da deluje proti slabokrvnosti, arteriosklerozi, osteoporozi in alergijam.

Dandanes, ko v hitrem tempu življenja pozabljamo na uravnoteženo prehrano, imamo slabe prehranske navade, uporabljamo hitro pripravljena živila, živila, ki so zaradi postopkov pridelave in predelave osiromašena hranilnih snovi, se lahko spomnimo na besede antičnega grškega filozofa, pisatelja in zdravnika Hipokrata, ki je dejal: **»Hrana naj bo vaše zdravilo in vaše zdravilo naj bo vaša hrana.«** Cvetni prah osmukanec je torej koristen dodatek naši vsakdanji prehrani.

Občinski inšpektorat Skupne občinske uprave občin v Spodnjem Podravju

Smetenje ob javnih cestah in neodgovorno odlaganje odpadkov v naravno okolje

Vsi, ki se dnevno vozimo v službo, v šolo ali po opravkih po naših cestah, lahko samo nemočno opazujemo, koliko pločevink, plastenk, ostankov embalaže hitre prehrane itd. leži v varovalnih pasovih občinskih in državnih cest. Koliko odpadkov, zapakiranih v vreče, posamezniki odvržejo v obcestne jarke, na parkirišča ob cestah in druge javne površine.

Verjetno se sprašujemo, kdo so posamezniki, ki jim ni mar za urejeno in čisto okolje, kdo so ljudje, ki kljub urejenemu področju ravnanja s komunalnimi odpadki brezvestno odvržejo iz avtomobila vse, česar ne potrebujejo.

Vsakdo izmed nas rad gre na lep, miren sprehod oz. nedeljski izlet s svojo družino v naravo, vendar pa nam ga mnogokrat pokvari pogled na odvržene odpadke, »divje odlagališče«, ki ga odkrijemo zgolj po naključju. Ob tem se seveda vprašamo, zakaj nekdo odvrže

odpadke sredi gozda, daleč od urbanega naselja in daleč od zabojnikov, namenjenih za ločeno zbiranje odpadkov, in daleč stran od zbirnega centra odpadkov. Zakaj bi odpadke sploh kam vozili, če pa jih izvajalec javne službe pride iskat k nam domov?

Kdo se želi sprehajati po naravi, kjer vsepovsod ležijo plastenke, pločevinke, plastične vreče, kosovni odpadki, gradbeni odpadki, zeleni vrtni odpad itd.?

Odpadki, odvrženi v naravo, kazijo podobo našega kraja, zmanjšujejo kakovost bivanja in na žalost tudi turistično privlačnost kraja. Predstavljajo tudi grožnjo okolju, posledično pa grožnjo tudi nam vsem, saj pogosto vsebujejo nevarne snovi. Te lahko preidejo v podtalnico in nepovratno onesnažijo vire pitne vode ter poslabšajo kakovost prsti.

Da gre za pomanjkljivo obveščenost, ne moremo trditi, saj o tem, kako pravilno ravnati z odpadki, preko

različnih medijev obveščajo inšpekcijske službe, razna okoljevarstvena društva, izvajalci javnih služb in tudi občine. Temeljni problem torej ni v slabi obveščenosti, ampak verjetno v tem, da uporabnik odpadkov ne ločuje že pri izvoru, kar pomeni, da doma vse skupaj enostavno zapakira v vrečo in to odvrže nekje, kjer ga nihče ne vidi ...

Tovrstno smetenje terja sredstva za sanacijo, ki gredo iz davkoplačevalskega denarja. Na tem mestu ni odveč vprašanje, ali moramo »pobiranje in čiščenje« teh odpadkov res plačati vsi, torej tudi tisti, ki z odpadki ravnamo odgovorno, torej vsi, ki jih ločujemo in odlagamo v za to namenjene zabojnike ...

Gre torej za evidentno odgovornost izvirnega povzročitelja odpadkov, saj sam ne stori tistega, kar mu jasno nalagajo pravne norme in kar bi mu morala nalagati predvsem vest. Poleg tega pa prav ti izvorni povzročitelji odpadkov očitno zelo budno spremljajo akcije poostrenejega nadzora pristojnih služb in se pridno učijo, kako čim bolj učinkovito zakriti svoje sledi, namesto da bi se naučili odgovornega ravnanja z odpadki.

Ali nam je res tako malo mar za naravo?!

Razmislimo!

Namen tega sporočila je opozoriti vse deležnike, da pravilno odlaganje in ločeno zbiranje odpadkov ni

problem nekoga drugega, ampak naš skupni cilj. Zato je na mestu poziv vsem, ki odkrijete bodisi divje odlagališče v naravi ali opazite posameznike, ki brezvestno smetijo in nezakonito odlagajo odpadke v naravi, da o tem čimprej obvestite inšpekcijske službe, posameznike pa opozorite na nedopustno ravnanje.

Naša dolžnost je, da otrokom zapustimo okolje, v katerem bodo lahko kakovostno živeli, dihali čist zrak in pili čisto vodo ...

"Ljuba narava, ostani prijazna nam ljudem!
Ti si kruh, ki ga jemo. Ti si dom, kjer živimo. Ti si pljuča, s katerimi dihamo. Ti si raj, v katerem se veselimo življenja ob cvetju in pticah. Ostani prijazna nam ljudem, ljuba narava."

Phil Bosmans

Geodetske in nepremičninske storitve ČRČEK

Jure Črček s.p.

S strani Inženirske zbornice Slovenije imamo dovoljenje za izvajanje geodetskih storitev pod zaporedno številko 0313.

Jure Črček, dipl.inž.geod.
Geodetska izkaznica št.: 220984
Nepremičninski posrednik, št. lic.: 02159
Obrež 58a, 2277 Središče ob Dravi
Tel.: 031 - 791 - 446
mail.: info@geocrcek.si www.geocrcek.si

VSEM NAŠIM STRANKAM IN POSLOVNIM PARTNERJEM ŽELIMO VESELE PRAZNIKE, OBILO ZDRAVJA, OSEBNEGA ZADOVOLJSTVA IN POSLOVNEGA OPTIMIZMA TER VSE DOBRO V NOVEM LETU.

GEODETSKE STORITVE:

- UREDITEV MEJE
- PARCELACIJA (DELITEV ALI ZDRUŽITEV PARCEL)
- EVIDENTIRANJE STAVBE (VRIS OBJEKTA)
- IZRAVNAVA MEJE
- SPREMEMBA BONITETE ZEMLJIŠČA
- ZAKOLIČBA OBJEKTA

PROJEKTIRANJE (PROJEKTI ZA GRADBENO DOVOLJENJE PGD, PZI,...)
PRAVNO SVETOVANJE (IZDELAVA POGODB (KUPOPRODAJNIH, DARILNIH,...))
NEPREMIČNINSKO POSREDOVANJE
GRADBENI NADZOR

**FRIZERSKI
STUDIO
Moni**

vam želi

*vesel Božič in
srečno Novo leto!*

kemøn

- žensko, moško in otroško striženje,
- barvanje las in pramenov,
- fen-frizure in svečane pričeske,
- trajne in vodne ondulacije,
- kvalitetne storitve z lasno kozmetiko Kemon.

041-880-174
02/7190124

Monika Kocuvan s.p.
Solska ul.21, 2277 Središče ob Dravi
friz.studio.moni@gmail.com
www.frizerski-studio-moni.si

VSE DOBRO V 2021!

**VESNA ŽERTAJ, DOPOLNILNA
DEJAVNOST NA KMETIJI**

*Veseli božič in
srečno novo leto 2021*

Geo - Teh Toni Jelovica s.p.
SVETOVANJE NA PODROČJU GEODEZIJE IN GRADNENIŠTVA
Tel.: 041 443 140
E-mail: toni.jelovica@gmail.com

INŽENIRING ZA PODROČJE GRADBENIH IN DRUGIH UPRAVNIH STORITEV

PROJEKTIRANJE
hiš
poslovnih stavb
gospodar. poslopij
komunalnih objektov

NEPREMIČNINE
posredovanje nakup-prodaja

GEODETSKE STORITVE
uraditve mej
parcelacije
evidentiranje stavb
geodetski načrti
zakoličbe
evidentiranje GJI

KJE

**LJUTOMERSKA CESTA 30, 2270 ORMOŽ
(DOM DRUŠTEV ORMOŽ)**

Vrtnine Kranjčec

*Veseli božič ter
srečno in zdravo 2021*

GODENINCI

Prodaja sveže zelenjave
Tel.: 031 399 103
Fax: 021719 12 00
e-mail: vrtninekranjcec@gmail.com

Kmetija SEVER
PERUTNINARSTVO

Miran Sever

Nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji
Šalovci 42, Središče ob Dravi
Tel.: 02/719 13 94, Dragica: 030 292 183,
Miran: 041 724 363

Vesele božične praznike in srečno 2021!

JR

ROBERT JAKL s.p.
IZDELOVANJE KOVINSKIH IZDELKOV
Modrinjakova ulica 4
SI-2277 Središče ob Dravi
Tel: +386(0) 271 91 282
Fax: +386(0) 271 91 582
E-mail: jakl@siol.net

*Veseli božič ter
srečno in uspešno novo leto
vam želi kolektiv podjetja
Robert Jakl s.p.*

Računovodski servis KSENJA

Ksenja SEVER s.p.
Ljutomerska cesta 30
2270 Ormož
Tel.: 041 911 234
kjenja.sever3@gmail.com

Veseli Božič in srečno novo leto 2021!

Vesele božične praznike in srečno novo leto

vam želi

S E R V I S M U N D A

SERVIS VOZIL VSEH ZNAMK

SERVIS MUNDA s.p. • Slovenska cesta 23 • 2277 Središče ob Dravi
servis.munda1@gmail.com

041 587 676

ATBiro

ATBiro, projektiranje in inženiring, Boštjan ZOREC, s.p., Godeninci 2/a, SI-2277 SREDIŠČE OB DRAVI,
tel: 031/379-485; www.atbiro-projektiranje.si; atbiro.projektiranje@gmail.com

**IZDELAVA VSEH VRST PROJEKTNE
DOKUMENTACIJE ZA NOVOGRADNJE,
PRIZIDAVE, NADZIDAVE, RUŠITVE IN
LEGALIZACIJE VSEH VRST OBJEKTOV.**

Vsem poslovnim partnerjem, dosedanjim in bodočim strankam želimo v prihajajočem letu 2021 obilo zdravja, sreče, medsebojnega razumevanja in poslovnih uspehov.

SREČNO, ZDRAVO in USPEŠNO 2021!

Kolektiv podjetja ATBiro

Drago Čavničar, s. p.
Obrež 84, 2277 Središče ob Dravi

GSM: 041 697 044
e-pošta: dcavnicar@gmail.com

Servis-proizvodnja-vulkanizerstvo

FRIZERSKI SALON
SANDRA
Aleksandra Zorjav s.p.
Partizanska ul. 2a
2277 Središče ob Dravi

DELOVNI ČAS
pon. - pet. 8:00 - 19:00
sob. 7:00 - 12:00
ned. in prazniki zaprto

Naročila sprejemamo na tel.št.
041 873 311

Vesele božične praznike
in srečno novo leto!

BARVANJE PRAMENI
TRANJE SVEČANE FRIZURE
STRIZENJE moško, žensko, otroško

LA BIOSMETIQUE® PARIS

Silvija Kuhar

Ob koncu leta

Se leto koncu približuje,
Rojstvo novega se pričakuje.
Ej, človek, ne oziraj se nazaj!
Čakaj, mogoče bo v prihodnjem letu raj.
Ne pozabi človek človeku biti,
Objeme, nasmehe in lepe besede deliti.

Ne veš, koliko se to v človeško dušo usede.
Odpri srce za prijatelje, znance, sosede.
Vrednota ta naj bo tvoja vrlina,
Oj, kako lepo človeku ugaja bližnjega toplina.

Ljubiti in biti ljubljen,
Edino to si želim.
Trpljenje, bolečina, jad
Ostanejo naj izven hišnih vrat.

Foto: Spela Stajniko

NAGRADNA KRIŽANKA

				AVTOR: JOŽEK	PRISTANIŠKO MESTO V DALMACIJI	POLTRDI SIR V OBLIKI HLEBCA	ZAVAROVANO PODROČJE ZA ŽIVALI	ALMA KARLIN	AMERIŠKI DŽEZ PEVEC (MEMPHIS)	NATAKARICA	TALNA OBLOGA IZ NARAVNEGA LESA...
				MOČNO POŽELENIJE, SLA							...V OBLIKI DEŠČIC
				PREKLOPITEV							
				JASA V GOZDU				SL. HUMORISTKA PUTRIH			
				PASMA SIBIRSKIH PSOV				RADUJ			
TEŽJE BESEDE IKE, LORETO, RAZMA, SLIM	AVTOŠTOPAR (POGOVORNO)	MIR, TIŠINA, NEMOST (KNJIŽ.)	ZABAVLJICA, SMEŠNICA STARA PLOŠČINSKA MERA					JANI KOVAČIČ			
					SREČKO VATOVEC			AMERIŠKI PEVEC TURNER			
IGRA S KARTAMI, TUDI ŽGANJE					ATI, OČE (LJUBK.)						
FINA, MOČNO ŽGANA GLINA								ZMAGA PRI ŠAHU			
								OMEJENA, NEUMNA ŽENSKA			
NOČNA OMARICA (NAREČNO)						SPODNJI DEL PROSTORA				KDOR JE STAR ENO LETO	SOGLASNIKA V »RAJU«
						JUTRANJA ZARIJA					
SVETOVNI POTNIK IZ BENETK (MARCO)					K(O)S			RUMENICA (OKRA)			
					ZADEVA, KI SE VLEČE BREZ KONCA			SL. GLASBENI PEDAGOG OZIM			
ANTON TROST			PTICA UJEDA								
			SREDSTVO ZA ZLATENJE								
LESENA LETEV NA VRHU BOKA PRI ČOLNU						ZDRAVILIŠČE V ČRNI GORI					PREBIVALKA ANTIČNE LJUBLJANE
						PRAOČE ENAKITOV					
KRIŽANKE BISTRUJO UM	ŽELEZNIŠKI TIR	ROMARSKO MESTO V ITALIJI						ANGL. SVETLO PIVO			
		VRTEČI SE DEL MOTORJA						JEZERO NA FINSKEM (ENARE)			
PREBIVALEC PRAGE											
						PESNIŠKA MERA					
						SLOVENSKO NARODNO DREVO					
SLOVENSKI PIŠATELJ IN PUBLICIST (ANDREJ)				POGANJEK, KLICA			SEVERNO ATLANTSKI VOJAŠKI PAKT				
							SKALNAT GREBEN V STENI				
OTILJIA (LJUBK.)				JAPONSKI REŽISER KUROSAVA					ENAKI ČRKI		
				IVAN MRAK					NIKA JUVAN		
MLAD GOL PTIČ, GNEZDIČ						LADJA NA PARNI POGON					
PRIJETEN VONJ						PREBIVALKA AZUE					

Rešitev križanke (geslo iz osenčenih polj) prepisite na dopisnico in jo pošljite do 10. 3. 2021 na naslov: Uredniški odbor Sredice, Občina Središče ob Dravi, Trg talcev 4, 2277 Središče ob Dravi. Srečni izžrebanec prejme darilni bon Hipermarketa Spar Ormož.

DOBITNIK NAGRADE ZA KRIŽANKO IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

Vsem reševalcem križanke, ki so poslali pravilno geslo (Frizerski studio MG) iz druge letošnje številke Sredice, se zahvaljujemo za sodelovanje. Izžrebana dobitnica nagrade je **Špela Borko**. Nagrajenka prejme darilni bon Frizerskega studia MG, Milena Govedič, s. p., iz Obreža. Nagrajenka bo o nagradi in podatkih, potrebnih za prevzem, **obveščena pisno po pošti najkasneje v enem tednu po izdaji glasila**.